

FELÜGYELETI HÍREK

Sajtóközlemény a PSZÁF szervezeti és működési átalakításáról	3
3/2010. számú vezetői körlevél a pénztárak tagszervezési tevékenységéről és a tagokkal folytatott kommunikációról	4
Megjelent az Aranykönyv 2009	5
Kérdések és Válaszok az ötödik mennyiségi hatástanulmányról	5
Emlékeztető a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági vizsga Vizsgabiztosai és Képző szervei részére 2010. szeptember 14. napján szervezett konzultációról	7
Szeptember végéig lehetett hozzászólni a biztosító egyesületekkel kapcsolatos vitaanyaghoz	9
Tájékoztató a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások számára a pénzügyi közvetítők engedélyezési eljárásai során felmerült egyes kérdésekkel kapcsolatos felügyeleti álláspontokról, elvárásokról	10
2010. december 1-jétől alkalmazandó változások a MiFID tranzakciós jelentésben	12
Tájékoztató a függő ügynökök, többes ügynökök és közvetítői alvállalkozók pénzügyi intézmények által történő bejelentésének módjáról	12
A felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) módszertani útmutatója	13
Tájékoztató a biztosítók számára a PSZÁF által 2010. július 30-án indított fogyasztóvédelmi témavizsgálathoz kapcsolódó adatszolgáltatás módjáról	13

PIACI TÜKÖR

A Reálszisztéma megsértette a befektetési vállalkozásokról szóló törvényt	14
A Citibank jogszerű lépéseket tett a Lehman Brothers kötvényértékesítés során	14
Tőkepiaci összefoglaló	15

FOGYASZTÓVÉDELEM

Megújult a Felügyelet fogyasztóvédelmi tevékenysége	18
Az OTP Bank megsértette a Magatartási Kódexet	18
A HSBC Credit és az Erste Leasing is megsértette a Magatartási Kódexet	19

NAGYÍTÓ

Az Európai Unió új pénzügyi felügyeleti struktúrája	20
---	----

EURÓPAI UNIÓ

Biztonságosabbá és átláthatóbbá kell tenni az európai származékos piacokat	22
Új keretrendszer a short ügyletek és a hitel-nemteljesítési csereügyletek átláthatóságának és koordinációjának biztosításához	23
CEBS közlemény a szuverén kockázat bemutatásáról a 2010-es EU-szintű stressz tesztekkel összefüggésben	25
A CEBS közzétette a módosított stressz-tesztelési útmutatót	25
Új főitkárhelyettes a CEBS-nél	26

NEMZETKÖZI KITEKINTŐ

A BCBS felügyeleti testülete bejelenti a minimális tőkekövetelmény globális emelését _____ 27

MELLÉKLET - SZOLVENCIA II HÍRLEVÉL

Nemzetközi hírek _____ 31

Hazai hírek _____ 32

JOGI IRÁNYTŰ

Pénzpiaci állásfoglalások _____ 33

Tőkepiaci állásfoglalások _____ 33

Pénztári állásfoglalások _____ 33

Biztosítási állásfoglalások _____ 33

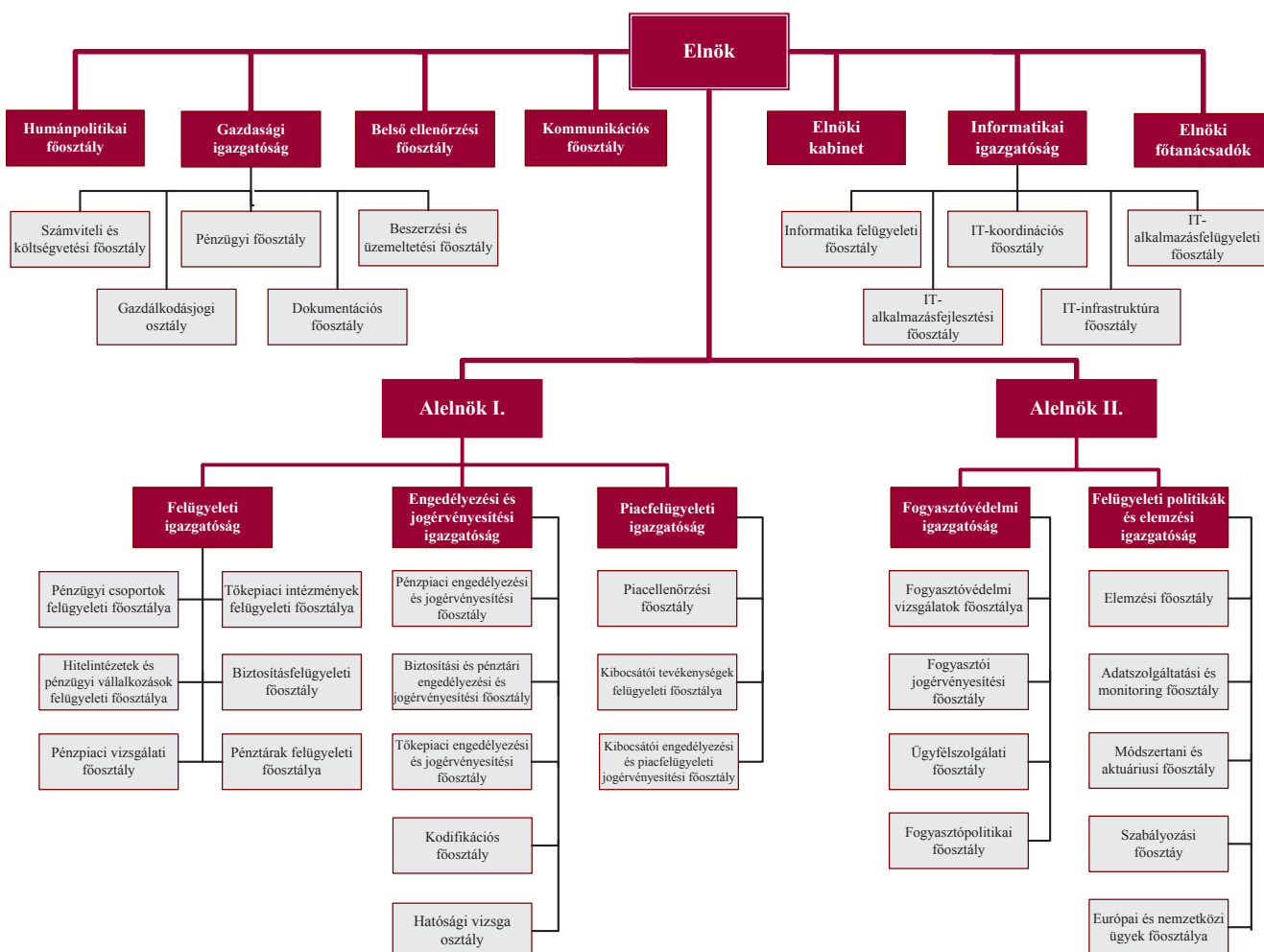
Sajtóközlemény a PSZÁF szervezeti és működési átalakításáról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) 2010. szeptember 1-jétől új szervezeti és működési szabályzat szerint végzi feladatait. A változás célja a hatékonyabb felügyeleti munka alapfeltételeinek megteremtése, a pénzügyi intézmények magas színvonalú ellenőrzése, a pénzügyi fogyasztók érdekeinek hangsúlyos védelme.

2010. július elején a PSZÁF élén vezetőváltás történt, módosult a Felügyeletről szóló törvény, új elvárások fogalmazódtak meg a felügyeleti munkával kapcsolatban. Ezek mind azt igényelték, hogy változzon a PSZÁF szervezeti felépítése és új pályára álljon tevékenysége.

A változások keretében az elnök munkáját immár két alelnök segíti, megosztva az ellenőrzési és a fogyasztóvédelmi feladatokat. A korábbiakhoz képest egyértelműen elkülönül a vizsgálati és a jogérvényesítési terület. A szervezeti átalakulás lehetővé teszi az átfogó piaci ellenőrzéseket, a helyszíni vizsgálatok erősítését, a különböző piaci szereplők – például a közvetítők – egységes kezelését. A PSZÁF az eddigieknél aktívabban részt vesz a pénzügyi szektorra vonatkozó szabályozási munkákban.

A PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETÉNEK SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

Az új struktúra révén megerősödött a fogyasztóvédelmi szakterület, egyértelműbbé váltak a hatáskörök és a feladatok. A határozottabb, kezdeményezőbb felügyeleti szerepvállalás az érdemibb, eredményesebb fogyasztói érdekvédelmet szolgálja. A PSZÁF fokozott figyelemmel kíséri a piaci történéseket, e mellett hangsúlyt kap a lakosság pénzügyi kultúrájának a fejlesztése, a fogyasztók tájékoztatása is. Egyablakos ügyfélszolgálat jött létre, amely segíti a lakossági panaszok, észrevételek, kérelmek alapos, pontos kezelését.

2010. szeptember 1.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény a PSZÁF szervezeti és működési átalakításáról](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének Szervezeti és Működési Szabályzata \(hatályos: 2010. szeptember 1.\)](#)

[1. számú függelék: Szervezeti ábra](#)

[2. számú függelék: Vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség](#)

[3. számú függelék: Az elnök által gyakorolt munkáltatói jogok](#)

[4/a. számú függelék: Szervezeti egységenkénti létszámkeret](#)

[4/b. számú függelék: A PSZÁF munkaköri rendje](#)

3/2010. számú vezetői körlevél a pénztárak tagszervezési tevékenységéről és a tagokkal folytatott kommunikációról

A Felügyelet kiemelt figyelmet fordít a tagi érdekek védelmére, a „pénztári életciklus” minden szakaszában, úgymint a belépéskor, a pénztárak közötti váltáskor (átlépések), és a szolgáltatások nyújtásakor. Mindezeket a területeket – illetve minden olyan kérdést, amely a pénztártagok érdekeit érinti - folyamatosan nyomon követi, mind a helyszíni, mind a helyszínen kívüli ellenőrzések során fokozottan vizsgálja.

A Felügyelet a tagi érdekeket a jogszabályok betartatásán, a piaci verseny tisztaságának megőrzésén és azon keresztül védi, hogy a tagokat képessé teszi saját érdekeik védelmére. Ez utóbbira elsősorban a jól tájékozott tagok képesek, így a Felügyelet mindenkor fontosnak tartja a pénztártagok korrekt tájékoztatását, és nagy hangsúlyt helyez a piaci verseny tisztaságának megőrzésére a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény (Psztv.) preambulumaival összhangban.

A pénztárak tevékenységüket mindenkor a hatályos jogszabályi környezet betartása mellett kötelesek végezni. A Felügyelet elvárja ezért, hogy a pénztárak kommunikációikban, és a marketing tevékenységük során a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény rendelkezéseinek megfelelően érdemi tájékoztatást nyújtsanak a tagok részére, így egyensúly legyen a tagi információk és a marketing akciók ismertetése között. Az említett törvény szerint tisztességtelen a kereskedelmi kommunikáció amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg vagy erre alkalmas.

A korrekt, átfogó, az előnyökre és hátrányokra egyaránt kiterő tájékoztatás ellentétes lehet a marketingakciók keretében megvalósuló tájékoztatással, mivel ezek lényege, hogy egy-egy szolgáltató, vagy szolgáltatás előnyeit egyoldalúan kiemelik. Különös gonddal kell ezért eljárni a marketingakciók során megvalósuló tájékoztatásnál, s a Felügyelet ezért különösen odafigyel ezekre az akciókra.

Az utóbbi időben több marketingakció esetében megkérdőjelezhető, hogy az annak keretében megvalósuló tájékoztatás korrekt-e, ezért fontosnak tartjuk leszögezni az alábbiakat:

A Felügyelet elfogadhatatlannak tartja azokat a módszereket, amikor a pénztár illetve a tagszervezők nem a pénztári tevékenység jellegére, és nem a pénztár által nyújtott jelenlegi és jövőbeni szolgáltatásokra helyezik a hangsúlyt, vagy a leendő tag számára nyújtott információk megtévesztőek. Nem tartja elfogadhatónak, ha a pénztárak, a (potenciális) tagok számára rövid távú előnyök kilátásba helyezésével (pénzjutalommal, tárgyjutalommal, nyereménysorsoláson való részvétellel, a csoporttag által nyújtott kedvezményekkel, kapcsolódó kedvezményes szolgáltatásokkal) arra ösztönzik őket, hogy hosszú távú érdekeiket nem kellően figyelembe véve, vagy egyenesen azzal ellentétesen cselekedjenek.

A pénztáraknak ennek megfelelően a tagszervezés során, és a tagokkal való folyamatos kommunikációban is törekedniük kell arra, hogy az általuk alkalmazott eljárások és módszerek a tagok teljes körű tájékoztatását valósítsák meg és ne a profitorientált intézmények piacszerzési tevékenységére jellemző tárgyjutalom, vagy anyagi előnyök ígéretével bírják rá a tagokat a pénztárba történő belépésre/átlépésre, pénztári befizetésre, szolgáltatás igénybevételére. A marketing és tagszervező akciók elsődlegesen az adott szol-

gálatással vagy belépéssel/átlépéssel kapcsolatos tudnivalókat tartalmazzák, bemutatva annak lehetséges hatásait, és csak kiegészítő jelleggel tüntessék fel azt, hogy ezáltal az igénybevevő esetleg milyen egyszeri nyereseményhez, anyagi előnyhöz juthat.

Felhívjuk a pénztárak figyelmét, hogy a jövőben induló tagszervezési tevékenységük és marketing akcióik során fokozott figyelmet fordítsanak a fentiek betartására, a teljes körű, etikus, a tagok érdekeit szem előtt tartó tájékoztatásra.

Tájékoztatom, hogy a jelen levélben foglaltaknak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény 4. §-ában megjelölt törvények hatálya alá tartozó szervezetekre nézve kötelező ereje nincs, rendeltetése a prudens működés elősegítése, ugyanakkor azok megvalósulását a Felügyelet az ellenőrzés során figyelembe fogja venni.

A Felügyelet a Vezetői körlevelet honlapján a „Szabályozó eszközök/ Vezetői körlevelek” címszó alatt közzéteszi, valamint közvetlenül is megküldi a pénztárak vezetői számára.

Budapest, 2010. szeptember 14.

dr. Szász Károly
elnök

[3/2010. számú Vezetői körlevél a pénztárak tagszervezési tevékenységéről és a tagokkal folytatott kommunikációról](#)

Megjelent az Aranykönyv 2009

A Felügyelet közzéteszi a pénzügyi piac szereplőinek egyedi adatait tartalmazó 2009. évi Aranykönyvet.

A honlapján publikált adatokkal a Felügyelet lehetőséget kínál a felügyelt intézményeknek és az elemzőknek a szektorok tevékenységét jellemző legfontosabb adatok elemzésére. Ezen lehetőségek egyik formája az Aranykönyv sorozat, amely különálló részei évenként, egyenként mutatják be a felügyelt intézmények, a részvénytársasági hitelintézetek, a szövetségi hitelintézetek, a hitelintézeti fióktelepek, a pénzügyi vállalkozások, a befektetési vállalkozások, a befektetési alapkezelők, a biztosítók és a pénztárak legfontosabb egyedi, publikus adatait.

[Aranykönyv, 2009](#)

Kérdések és Válaszok az ötödik mennyiségi hatástanulmányról

Az ötödik mennyiségi hatástanulmány sikeres hazai lebonyolítását a Felügyelet Q&A rendszer működtetésével is szeretné segíteni, ezért ezen a fórumon közzéteszük a hozzánk beérkezett és hazai szinten megválaszolt Kérdéseket és Válaszokat. Emellett a CEIOPS honlapján jelennek meg a nemzetközi szinten felmerült QIS5-tel kapcsolatos problémák, és az azokra adott válaszok: <http://www.ceiops.eu/media/files/consultations/QIS/QIS5/CEIOPS-QIS5-Q-and-A-document.pdf>

A Kérdések és Válaszok tagolása a Technikai specifikációéval megegyező, az első oszlopban - ahol lehetséges – a specifikáció megfelelő bekezdéseinek száma szerepel. A QIS5 kitöltése során felmerülő kérdéseiket továbbra is várjuk a Tuszady.Paula@PSZAF.hu, vagy a Szabo.Peter@PSZAF.hu e-mail címre.

ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK, ESZKÖZÖK ÉS EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK ÉRTÉKELÉSE

TARTALÉKOK

Releváns bekezdés(ek) száma	Kérdés/Válasz
TP.1.15	A 'Marine, aviation and transport' ágazatban együtt szerepelnek felelősség- és nem felelősség biztosítások, azaz ez nem lehet egy homogén kockázati csoport.
	Valóban, de a TP.1.15 szerinti ágazati besorolás csak minimum szegmentációt jelent, és TP.1.8 szerint szükség lehet egy-egy ágazat tovább-bontására.

TP.1.20.	Ezen paragrafus szerint a nem-élet járadékok tartalékát az élet ágban kell szerepeltetni?
	Igen. TP.1.9-10. is azt mondja, hogy a homogén kockázati csoportokba soroláskor, a kockázat jellege erősebb szempont kell, hogy legyen, mint (az országoként esetleg el is térő) ágazati besorolás. (Lásd még TP.2.48-67. alább)
TP.1.29-32.	Hogyan válasszuk szét a szolgáltatásokat, ha azok csak egymáshoz képest vannak meghatározva? Hogy szeparáljuk a díjakat és a költségeket, ha a díjkalkuláció ebben nem segít? (Abban pl. az életbiztosítási kiegészítő biztosításokon nagyobb nyereségrész van, azaz a díj nem kockázatarányos.)
	Mindenképp a biztosítónak kell felmérnie, hogy milyen utat választ. Ha a termék díjkalkulációja nem ad támpontot a díjak és költségek megbontására, akkor esetleg szét lehet osztani azokat a szolgáltatásokban betöltött súlyuk alapján, hisz a szolgáltatások még a leginkább becsülhetők. Azaz egy utólagos, kockázatarányos díjkalkulációt készíthetne a cég, ha szükségesnek látja.
TP.2.15.	A paragrafus szó szerinti értelmezése szerint azon szerződéseinket, ahol a kockázati díjrátákat egy későbbi időpontban megemelhetjük a mortalitási rátáknak a termékfeltételekben rögzített változása esetén, az emelés lehetőségének időpontjától nem tekinthetjük élőnek. Ugyanakkor nem valószínű – még extrémnek tekinthető sokk esetében sem –, hogy kockázati díjrátáink a szerződések tartama alatt megváltoznának. Tekinthejtük-e ezen szerződéseket teljes tartamuk alatt élőnek?
	Igen, hisz nincs a biztosítónak kizárólagos joga díjainak megváltoztatására. Egyebekben a Technikai specifikáció D függeléke konkrét példákon mutatja be a paragrafus értelmezését.
TP.2.65.	Lump-sum-ként a tőkésítés időpillanatában érvényes járadéktartalékot kell beállítani? Mit jelent a „calculated as at the date of the annuitisation”? Bele kell-e ebbe érteni a kockázati ráhagyást is?
	A „calculated as at the date of the annuitisation” kitételnél a tőkeértéket egy egyszeri kifizetésként kell kezelni, ahol a kifizetés napja a járadéktartalék megképzésének napja, és ez nem is változik az idők során. (Tehát ha egy év múlva kiderül, hogy valójában 15%-kal nagyobb összeget kellett volna képezni, akkor is marad az eredetileg meghatározott összeg a kifizetési háromszögben, mert a járadéktartalék megfelelőségét a járadéktartalék képzésénél kell elrendezni, és a lebonyolítási eredményt is ott kell elkönyvelni.) Egyszeri kifizetésként a járadék legjobb becslését kell beállítani, tehát kockázati ráhagyás nélkül, hisz különben a nem élet kártartalékban kétszer szerepelne risk margin: egyszer az input adatoknál, egyszer pedig a saját kockázati pótlékjánál. (Lásd még TP.2.48-67. alább)
TP.2.48-67.	Ha a kifizetési háromszögből kivesszük a járadékokkal kapcsolatos cash-flow elemeket, akkor a még meg nem állapított járadékok tartaléka sem az élet -, sem a nem-élet tartalékokkal nem lesz lefedve?
	A nem életes tartalék becslése során a járadékkal kapcsolatos kifizetéseket ki kell venni a kifizetési háromszögből, de be kell tenni a tőkésítés pillanatában történő kifizetésként a járadék (életesen megállapított) tőkeértékét, és az így kapott nem-életes tartalék már tartalmazni fogja a még meg nem állapított járadékokra eső tartalékreszt is. (Azaz, mintha a biztosító egy összegben kifizetné a járadék tőkeértékét, amin a károsult azonnal venne egy járadékbiztosítást.)
TP.2.126	Helyes-e azon értelmezésünk, mely szerint a viszontbiztosítási díjat és nyereségrészesedést, illetve az ezekhez hasonló CF elemeket a VB megtérülés számításakor nem kell figyelembe venni?
	A „biztosítási eseményekkel és nem rendezett károkkal kapcsolatos CF-ek” valóban elég pontatlan megfogalmazás, ahol TP.2.128 és TP.2.160 max függvénye (ami azt sugallja, hogy negatív CF-ek is lehetnek, pl vb díj) adhat némi eligazítást. Abból kell kiindulni, hogy valamiféle nettó tartaléknak kellene kijönnie a bruttó tartalék és ezen eszköz különbségeként. A már kifizetett károokra várt vb kifizetés ebbe nem tartozik bele, ahogy a nyereségrészesedés sem, mert ezek nem a jövőbeni kifizetéseim vb-re eső részét jelentik. Megítélésünk szerint a jövőben fizetendő vb díjat akkor és olyan mértékben kell figyelembe venni, ahogyan az a már megkötött vb szerződésekből, a figyelembe vett szerződés-portfólióból, illetve a figyelembe vett kármegtérülésekből következik. Például nem élet ág esetében a kártartalékra eső vb megtérülésnél a vb szerződések alapján a beszámolási időszak végéig még fizetendő vb díjat kell figyelembe venni. A díjtartaléknál pedig a záráson áthúzódó (már megkötött – vagy annak tekinthető) vb szerződések azon vb-díjrészeit kell figyelembe venni, amelyet azon (direkt) szerződések után kell fizetni, amelyeket a biztosító a jövőbeni díjaknál figyelembe vesz (és amelyekre az ilyen vb szerződések alapján kár – és esetleg költség – megtérüléssel számol a biztosító). A költségekből való részesedés akkor vehető figyelembe, ha a vb szerződés a ténylegesen fölmerült (kárrendezési) költségekből való részesedésről rendelkezik. Lényeges, hogy a jövőbeni díjak, a jövőben fizetendő vb díjak, illetve vb megtérülések (kár, költség) egymással konzisztens módon, azonos föltételezések alapján kerüljenek meghatározásra. A kérdéssel CEIOPS is foglalkozik (lásd a CEIOPS 78-80. válaszát a fenti Q&A linken), illetve a felügyeleti konzultáción visszatérhetünk rá.
TP.2.160.	Az egyszerűsítésben miért kell maximumot venni, és miért kell (1-PD)-vel osztani?
	Ahogy TP.126-nál már írtuk, a viszontbiztosítási cash-flow elemei akár negatívak is lehetnek (így legjobb becslése is), de az emiatti korrekció (AdjCD) nem lehet negatív. Az (1-PD)-vel való osztás „létjogosultságát” a 76-os „Consultation Paper” F függeléke adja meg: https://www.ceiops.eu/fileadmin/tx_dam/files/consultations/consultationpapers/CP76/CEIOPS-CP-76-09-Draft-I.2-Advice-Simplifications-for-TP.pdf
TP.5.15. és SCR.1.27.	és SCR.1.27. A képletben Adj _{RU} (t) előjele hol plusz, hol mínusz.
	Az biztos, hogy Adj csökkenti a tőkeszükségletet, azaz minden azon múlik, hogy milyen előjelűnek értelmezzük. SCR.1.27-ben a képletben + szerepel, és a számításokban csak negatív értéket kaphatunk a korrekciós tagra (és a Spreadsheet-en is így szerepel), de SCR.2.10 szerint Adj nem lehet negatív. Szóval, ha negatív az Adj, akkor előjele plusz kell, hogy legyen, ha pozitív, akkor mínusz.

SZAVATOLÓ TŐKE SZÜKSÉGLET – STANDARD FORMULA

Releváns bekezdés(ek) száma	Kérdés/Válasz
TP. 5.4 és SCR.9.	Nincs körkörös hivatkozás abban, hogy a kockázati ráhagyáshoz a jövőbeni tőkeszükségeket kell meghatározni, annak nem-élet ági underwriting modulja(i)hoz pedig a tartalékérték(ek)re van szükség?
	Az nem-élet underwriting kockázati modulhoz nem a tartalékra, hanem csak a legjobb becslésre van szükség SCR.9.12 szerint.
SCR.5.23	Nehéz elképzelni egy olyan sokkot, ahol a jövőbeni nyereségrészesedés értéke nem változik, miközben a hozamgörbe elmozdul. Nem kellene a scenárióban inkább a jövőbeni nyereségrészesedés meghatározásának módját változtatlanok tekinteni?
	<p>Az a scenárió, hogy a stressz esetén a jövőbeli nyereségrészesedés értéke nem változik (SCR 5.23), valóban nem realiztikus. Azonban a specifikáció szándékosan és explicit módon mégis egy ilyen scenáriónak a kiszámítását kéri.</p> <p>Emellett az SCR 5.24 pont kéri annak a realiztikus alternatívának a kiszámítását is, amelyben a biztosító a stressz esetén a jövőbeli nyereségrészesedést felülvizsgálja. A fenti két eredmény összevetésén alapul a standard formulában a tartalékok veszteségelnyelő képessége miatti korrekció számítása (lásd az SCR.2 fejezetet). A kétféle számítás kimenetei az SCR.5.18 jelölései szerinti Mktint, nMktint részeredmények.</p> <p>A standard formulában a tőkeszükségletet a korrekciós tag (Adj_TP) fogja (elvileg) a kívánt kalibrációs szintre módosítani.</p> <p>A kamatláb-kockázat esetén az SCR.5.23 szerinti kamatláb-scenáriókat javasoljuk úgy értelmezni, hogy a jövőbeli nyereségrészesedésből eredő cash flow elemek a sokk ellenére változatlanok (noha azok jelenértéke a kamatláb-sokknak megfelelően értelemszerűen változik).</p> <p>Ezzel szemben az SCR.5.24 szerinti scenáriókban a sokk függvényében a jövőbeli nyereségrészesedés cash flow elemei is felülvizsgálandók.</p>

MINIMÁLIS TŐKESZÜKSÉGLET, BELSŐ MODELL, SAJÁT TŐKE

[Kérdések és Válaszok az ötödik mennyiségi hatástanulmányról](#)

Emlékeztető a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági vizsga Vizsgabiztosai és Képző szervei részére 2010. szeptember 14. napján szervezett konzultációról

A jelen emlékeztetőben a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, mint a hatósági képzésért és vizsgáért felelős Hatóság, valamint a megjelenő Képző szervek képviselői és a Vizsgabiztosok részéről a 2010. szeptember 14. napján tartott konzultáción elhangzottakat, felmerült kérdéseket kívánjuk rögzíteni és mindenki számára elérhetővé tenni.

KÉPZÉSEKKEL, VIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS FELADATOK, FOLYAMATOK:

A **Felügyelet képviselője** általánosságban ismertette a képzéssel és vizsgával kapcsolatban a képző szervek és a vizsgabiztosok feladatát, valamint a hatósági vizsga menetét.

A **képző szerv** a hatósági képzéssel és vizsgával kapcsolatosan a Felügyelettel elektronikus úton, a BKKV és HKKV (nyilvántartó) rendszerek segítségével, a hatosagikepzes@pszaf.hu és hkkv@pszaf.hu email fiókokon keresztül kommunikál.

A **képző szerv** a képzést megelőzően be kell, hogy jelentse a képzés helyszínét, az oktatót, a képzés tartamát, melyekről a Felügyelet ún. hkkv kódokat küld a részére és nyilvántartásba veszi a képzést.

Az **oktatóknak** a képzés megkezdése előtt a 18/2010 (IV.29.) PM rendelet 6. §-ban foglalt feltételeket igazolnia kell a Felügyelet részére. A képzési- és vizsgahelyszínek esetében pedig a bérleti, tulajdoni jog, stb. jogosultságot a helyszín igénybe vételéről kell igazolni.

A **képzés** lefolytatását követően a képző szerv - a Felügyelet által a honlapján előre 3 hónapra meghatározott és közzétett - vizsgaidőpontokra ún. tervezett vizsga kérelmet terjeszthet elő (xls. fájl segítségével) konkrét vizsgajelentkezés nélkül. A tervezett vizsgaidőpont kérése azt jelenti, hogy a képző szerv előre jelzi a Felügyeletnek, mely - a Felügyelet által előre meghatározott - vizsgaidő-

pontra tervezi előre, hogy vizsgát szervez. A képző szerv kérésére a Felügyelet az adott vizsganapra a képző szervezet nyilvántartásba veszi és hkkv vizsgakódot küld a részére, melyet a vizsgára történő jelentkezéskor kell felhasználnia.

A tényleges vizsgára jelentkezés: A képző szervektől - a képzés végeztével - a vizsga jelentkezési anyag (jelentkezési lap, adatkezeléshez hozzájáruló nyilatkozat eredetben, középfokú végzettséget igazoló okirat hiteles másolata, vizsgadíj befizetésének igazolása, képzés elvégzéséről kiállított igazolás) vizsga napját megelőzően minimum 15 nappal be kell, hogy érkezzon a Felügyeletre. 15 napon belül ellenőrzésre kerül a vizsgára jelentkezők személyi anyaga, és annak minősége függvényében a Felügyelet jóváhagyja a vizsgát, illetve hiánypótlási felhívást küld ki a képző szerv útján a vizsgára jelentkező részére.

A Felügyelet képviselője nyomatékosan felhívta a képző szervek figyelmét, hogy nyilvánvalóan hiányos jelentkezést ne továbbítsanak a Felügyelet felé, és kérte, hogy legyen a képző szerv a vizsgára történő jelentkezéskor az első szűrő. Továbbá, hogy a hiánypótlási felhívásban szereplő vizsgázó - az ellenőrzésre rendelkezésre álló rövid idő miatt – kizárólag a következő vizsgára jelentkezhet, amennyiben a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak eleget tesz.

Tipikus hibaként említette az érettségi bizonyítványok hiteles másolatával kapcsolatban azok hiányát, illetve meghatározta, hogy a Felügyelet kizárólag közjegyző, vagy az eredeti dokumentumot kiállító intézmény által történő hitelesítést tudja elfogadni.

A jelenlegi állapot szerint a Felügyelet kizárólag írásbeli vizsgát szervez.

A vizsgacsomag (jegyzőkönyv, teszt- és megoldólap, javítókulcs) a vizsgát megelőző napon (szerdai napokon 14:00 és 16:30 óra közötti időpontban) kerül a vizsgabiztosok részére átadásra lezárt, lepecsételt borítékban.

A másik lehetőség a képző szerv meghatalmazása a vizsgabiztosok tehermentesítése érdekében. Ehhez feltétlenül szükséges a képző szerv legalább 2 vizsgabiztos általi meghatalmazása teljes bizonyító erejű magánokirat formájában. A lezárt borítékot a képző szerv a vizsga megkezdése előtt valamennyi vizsgabiztos jelenlétében és részükre átadja.

A lezárt boríték a képző szerv és valamennyi vizsgabiztos jelenlétében kerül a vizsgabiztosok által megvizsgálásra (sértetlenség megállapítására), illetve felbontásra. A képző szerv, illetve a vizsgabiztosok a jegyzőkönyvben rögzítik a lezárt boríték sérülésének/sértetlenségének a megállapítását, és az átadás-átvétel tényét.

A képző szerv köteles gondoskodni a vizsga megkezdése előtt a vizsgázók számának megfelelő teszt- és megoldólapok sokszorosításáról.

A vizsgabiztos haladéktalanul, a vizsgát követő munkanapon köteles a kitöltött, kijavított megoldólapokat és a vizsgajegyzőkönyvet a Felügyeletre visszahozni és leadni. A vizsgajegyzőkönyvek alapján a képző szerv vagy a vizsgabiztos gondoskodik arról, hogy annak tartalma a vizsgajegyzőkönyv xls. fájlba elektronikusan is kitöltésre és a Felügyelet részére megküldésre kerüljön.

A Felügyelet a vizsgajegyzőkönyvek papír alapon és elektronikus úton történő beérkezését követő 5 munkanapon belül ellenőrzi a vizsgajegyzőkönyvek tartalmát és kiállítja a sikeres vizsgázók részére a tanúsítványt. A tanúsítványok vizsgánként csomagolva a képző szervek részére kerülnek átadásra, akik gondoskodnak a vizsgázók részére történő átadásról. A képző szerv részére kiküldendő iratokat és a tanúsítványokat az ügyvezető igazgató írja alá, kiadmányozza. Az elkészült tanúsítványok a képző szerv részére kerülnek átadásra, aki továbbítja azt a vizsgázónak.

A VIZSGADOLGOZATOK

A vizsga alkalmával minden vizsgázó kap egy 60 kérdésből álló tesztsort, amely a kérdéseket és a lehetséges válaszokat tartalmazza, valamint egy megoldólapot, amelyre és kizárólag erre a helyes válaszokat kell megjelölni. A tesztsoron lévő megoldások a vizsga eredményekor nem vehetők figyelembe, kizárólag a megoldólapon szereplő válaszok értékelhetők!

A tesztsor a vizsga alkalmával szabadon használható, abba bejegyzéseket, jelöléseket tehet a vizsgázó. Ezek a jelölések a javítás alkalmával a vizsgabiztosok által nem vehetők figyelembe.

A megoldólapra már a végleges megoldás kerülhet csak. A megoldólapot kék tollal kell kitölteni. A helyes válaszokat a megfelelő négyzetbe „X” jelöléssel kell bejegyezni. Egy-egy sorban csak egy jelölés fogadható el, semmilyen javítási lehetőség nem megengedett. Amennyiben egy sorban több jelölés, vagy javítás található, akkor azt hibás válasznak kell értékelni.

A vizsgát követően, a helyszínen nincs betekintési lehetőség a vizsgatesztekbe, illetve jogorvoslati lehetőség sincs. A vizsgabiztos nem jogosult a kérdésre adott válasz helyességének az eldöntésére. A kitöltött megoldólapokat és annak javítását, írásbeli kérelemmel előzetes időpont egyeztetés után a Hatóság/Felügyelet Ügyfélszolgálatán lehet megtekintetni. Erre a vizsga napját követő 60. napig van lehetőség. Minden vitás esetben kifogással a Hatósághoz/Felügyelethez lehet írásban fordulni! A vizsgázó azonban kérheti a szabálytalanság, kifogás vizsgajegyzőkönyvben való feltüntetést, melyet a vizsgabiztos köteles ott rögzíteni.

Sikertelen vizsga esetén újbóli vizsga - a képzés megismétlése nélkül – a vizsgától számított 12 hónapon belül a képzőszerven keresztül a Hatóság/Felügyelet részére ismételt jelentkezési lap és adatkezelési nyilatkozat, valamint a vizsgadíj újbóli megfizetése esetén tehető.

A VIZSGABIZTOS FELADATAI

A vizsgabiztos feladatai többek között, hogy megvizsgálja a vizsgahelyiséget, vezeti a vizsgajegyzőkönyvet, felügyeli a vizsgát, illetve gondoskodik a vizsga rendjének megtartásáról, a vizsgázók részére tájékoztatást ad a vizsga szabályairól, az alkalmazható

segédeszközökről, továbbá a vizsgán elkövetett szabálytalanságok következményeiről (lásd részletesen: Vizsgaszabályzat), értékeli a vizsgát, megállapítja a vizsgaeredményeket, melyeket a vizsgajegyzőkönyvben rögzít.

A teremben a vizsgabiztosokon és a vizsgát ellenőrző személyeken kívül csak a vizsgabiztosok által regisztrált vizsgázók lehetnek, továbbá indokolt esetben a vizsgabiztos engedélyével egy segítő személy. Aki nem ebbe a körbe tartozik, annak a vizsga megkezdésekor el kell hagynia a termet!

A vizsgát megelőzően a vizsgabiztos köteles a vizsgázó személyazonosságát fényképes igazolvány alapján ellenőrizni.

A feladathoz akkor lehet hozzáfogni, ha a vizsgabiztos az engedélyt megadja, a vizsgabiztos előre meghatározza a vizsga befejező időpontját.

A vizsga időszakában a termet semmilyen indokkal nem lehet elhagyni. Ha ez megtörténik, akkor a vizsgázó felfüggesztésre kerül, a vizsgát nem folytathatja. A vizsga végeztével, de legkésőbb az idő lejártával a megoldólapot át kell adni a vizsgabiztosnak, s ezt követően a termet elhagyja a vizsgázó.

A vizsgacsomag Hatóság/Felügyelet részéről történő átadását követően a vizsgabiztos felel azért, hogy a tesztek, illetve a javítókulcsok idő előtt ne váljanak ismertté, azzal ne lehessen visszaélni, stb. A vizsgabiztosok egyenrangúak, egyenjogúak, felelősségük is egyetemleges, így megegyezhetnek egymással, hogy ki veszi át a tesztet.

Amikor valamennyi vizsgázó elhagyta a termet, a vizsgabiztosok a Felügyelet által megadott javítókulcs alapján kijavítják a megoldólapokat. A vizsgabiztos nem jogosult a vizsga helyszínén a Hatóság/Felügyelet által jóváhagyott tesztlap, illetve javítókulcs javítására, korrigálására. A kijavítást követően jogosultak a vizsgázók eredményeit velük közölni.

Kérünk minden vizsgabiztost, hogy a Hatóság/Felügyelet által kiadott vizsgabiztosi jegyzékbe történő felvételt és ún. Hvbj (hatósági vizsgabiztosi jegyzék) számot tartalmazó határozatot a hatósági vizsgák alkalmával magukkal vinni és maguknál tartani szíveskedjenek! Ez a határozat alkalmas arra, hogy igazolják magukat.

Kapcsolódó anyagok

[Az emlékeztető teljes szövege](#)

[Konzultáció a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági képzés követelményrendszeréről és a hatósági vizsgáról](#)

[Tájékoztató levél a képző szervek részére a HKKV-rendszer használatáról](#)

[A pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági vizsga lebonyolításáról szóló vizsgaszabályzat](#)

[Tájékoztató a jegyzékbe vételről](#)

[Nyilatkozat és kérelem a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági vizsga vizsgabiztosainak jegyzékbe vételi eljárásához](#)

[Nyilatkozat tárgyi feltételek meglétéről a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági képző és vizsgáztató szerv jegyzékbe vételi eljárásához](#)

[Vizsgakérdések](#)

[Vizsgaidőpontok](#)

[Vizsgabiztosok listája](#)

[Képző szervek listája](#)

Szeptember végéig lehetett hozzászólni a biztosító egyesületekkel kapcsolatos vitaanyaghoz

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2010. szeptember 30-ig meghosszabbította a Javaslat a biztosító egyesületek szabályozásának átalakítására – a Felügyelet nyilvános vitaanyagához való hozzászólások határidejét.

A Felügyelet a továbbiakban a hozzászólásokat internetes honlapjának Szakmai konzultációk/2010 aloldalán nyilvánosságra hozza.

Budapest, 2010. szeptember 9.

Kapcsolódó anyagok

[Javaslat a biztosító egyesületek szabályozásának átalakítására - A PSZÁF nyilvános vitaanyaga](#)

[Vélemény a vitaanyaghoz - Közlekedési Biztosító Egyesület](#)

[Vélemény a vitaanyaghoz - TIR Biztosító Egyesület](#)

[Vélemény a vitaanyaghoz - Volán Biztosító Egyesület](#)

[Vélemény a vitaanyaghoz - Pénztárőr Egyesület](#)

[Vélemény a vitaanyaghoz - dr. Pintér István](#)

Tájékoztató a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások számára a pénzügyi közvetítők engedélyezési eljárásai során felmerült egyes kérdésekkel kapcsolatos felügyeleti álláspontokról, elvárásokról

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényben (Hpt.) 2010. január 1-jétől gyökeresen átalakult a pénzügyi szolgáltatás közvetítését végzőkkel kapcsolatos szabályozás. A Felügyelet a Hpt. új rendelkezései alapján lefolytatott engedélyezési eljárások, illetve a piaci szereplőktől kapott visszajelzések és felvetések alapján az alábbiakban foglalja össze egyes kiemelt érdeklődésre számot tartó kérdésekkel kapcsolatos álláspontját.

I. A KÖZVETÍTŐI ALVÁLLALKOZÓK KÉRDÉSE

A Hpt. a közvetítői alvállalkozók igénybevételének lehetőségét a 6/C. § (2) bekezdésében teremti meg. A Hpt. a közvetítői alvállalkozók vonatkozásában az alábbi tárgykörökben fogalmaz meg konkrét rendelkezéseket:

- A.) Az alvállalkozó igénybevétele
- B.) Működési feltételek
- C.) Felelősség

AD A.) AZ ALVÁLLALKOZÓ IGÉNYBEVÉTELE

A Hpt.-t módosító az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CL. törvény indokolása szerint az új szabályozás célja az volt, hogy a pénzügyi szolgáltatások közvetítőire vonatkozó szabályok – elsődlegesen fogyasztóvédelmi szempontból – kiegészítésre, egységesítésre kerüljenek. A módosítás egyrészt meghatározza a pénzügyi szolgáltatások, mint tevékenységek típusait, másrészt a közvetítők, mint intézmények vonatkozásában különbséget tesz a függő és a független közvetítő között. A módosított jogszabály lehetőséget biztosít továbbá arra, hogy az említett közvetítők közvetítői alvállalkozót vegyenek igénybe.

Az egyértelmű felelősségi viszonyok érdekében a jogszabály korlátozza a közvetítői láncolatok kialakulását is. Ebből következően mind fogyasztóvédelmi, mind pedig prudenciális szempontú elvárás a közvetítői láncok egyértelmű és tiszta felépítése, illetve a nehezen átlátható keresztkapcsolatok létrejöttének megakadályozása. Erre figyelemmel a Felügyelet megítélése szerint az a leginkább transzparens és fogyasztóvédelmi szempontból megfelelő megoldás, ha egy közvetítői alvállalkozó csak egy, őt megbízó közvetítővel köt pénzügyi szolgáltatás közvetítése tevékenységi körben megbízási szerződést.

A közvetítői alvállalkozókról a Felügyelet nyilvántartást vezet. A közvetítők által igénybe vett közvetítői alvállalkozó személyét a Hpt. 3. § (10) bekezdése alapján a pénzügyi intézmény köteles bejelenteni a Felügyeletnek. Az adatszolgáltatás teljesítéséhez a Felügyelet a közelmúltban közzétett körleveléhez mellékelt adatlapokat és az azokhoz kapcsolódó kitöltési útmutatót kell használni.

Az alkuszokkal kapcsolatosan felhívjuk a figyelmet arra, hogy mivel az alkusz az ügyfeleket, mint megbízókat képviselő, saját jogon tevékenységi engedéllyel rendelkező közvetítői típus, ebben az esetben az alkuszra, mint megbízóra hárulnak a fentiekben ismertetett kötelezettségek (alvállalkozók ellenőrzése, illetve bejelentésük a Felügyelet felé). Az alkuszok, mint közvetítők által folytatott - közvetítői alvállalkozók igénybe vételére vonatkozó - gyakorlatot a Felügyelet az alkuszoknál, mint az alvállalkozók tevékenységéért felelős megbízónál ellenőrzi.

AD B.) MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK

A Hpt. 219/D. § (1) bekezdése szerint alvállalkozóként munkaviszonyban, megbízási jogviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban csak olyan természetes személy állhat, aki eleget tesz a 219/D. § (1) bekezdés a)-bf) pontjaiban foglalt szakmai követelményeknek. Ebből következően valamennyi közvetítői alvállalkozónak, aki a közvetítővel kötött megbízási szerződés alapján pénzügyi szolgáltatást közvetít – akár csak részben is - az ügyfelek részére, a szakmai követelményeknek meg kell felelnie.

A független közvetítő tehát köteles meggyőződni arról, hogy az általa igénybe vett közvetítői alvállalkozó megfelel a Hpt. 6/C. § (2) bekezdésében és a 219/D. §-ban (ennek teljesítésére 2011. január 1-ig áll nyitva a határidő) foglaltaknak, függő közvetítő alvállalkozója esetében pedig a fentiekben említett követelményeknek való megfelelés ellenőrzéséért a pénzügyi intézmény a felelős.

A közvetítői alvállalkozó – az általa végzett tevékenységgel arányban - köteles továbbá megfelelni a pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeknek (Hpt. 13.§), amelyek meglétének ellenőrzéséért a független közvetítő, függő közvetítő esetében pedig a pénzügyi intézmény a felelős.

AD C.) FELELŐSSÉG AZ ALVÁLLALKOZÓ TEVÉKENYSÉGE SORÁN OKOZOTT KÁRÉRT

Attól függően, hogy a közvetítői alvállalkozót függő vagy független közvetítő veszi igénybe, a vele, illetve az általa végzett tevékenységgel kapcsolatos felelősségi rendszer az alábbiak szerint alakul:

(1) A Hpt. 219. § (1) bekezdése szerint a független közvetítő felel az általa az e tevékenységre igénybe vett, vele megbízási, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy tevékenysége során okozott kárért.

(2) A Hpt. 219/C. § (1) bekezdése szerint a függő kiemelt közvetítő és az általa e tevékenységre igénybe vett, vele megbízási, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy tevékenysége során okozott kárért a megbízó pénzügyi intézmény felel.

A közvetítői alvállalkozó igénybe vétele során felmerülő kockázatok minimalizálása érdekében a Felügyelet prudenciális szempontból azt tartja elfogadhatónak, ha a kiemelt közvetítő a közvetítői alvállalkozóval kötött megbízási szerződésben a pénzügyi intézmény kockázatára történő önálló kötelezettségvállalási és szerződéskötési jogosítványát nem ruhazza át az általa igénybe vett alvállalkozóra

II. BIZTOSÍTÁSI ALKUSZOK A PÉNZÜGYI PIACON

A Felügyelet a fogyasztóvédelmi szempontokra figyelemmel csak abban az esetben tartja elfogadhatónak, hogy egy társaság, amely biztosítási alkuszként tevékenykedik, egyben pénzügyi függő vagy többes ügynöki, vagy kiemelt közvetítői, illetve többes kiemelt közvetítő szerepben is működik, ha biztosítani képes azt, hogy a két tevékenység egymástól teljesen elkülönüljön, különös tekintettel a nyilvántartások vezetésére. Ennek megteremtése azért fontos, mert míg az alkusz mindenkor az őt megbízó ügyfelek érdekeit képviseli, addig a közvetítők egyéb típusai (akár a pénzügyi piacon, akár a biztosítási piacon működnek) a mindenkori intézményi megbízó érdekei szerint járnak el. A tevékenységek és a nyilvántartások teljes elkülönítésének hiánya ugyanakkor érdeksérelmet keletkeztethet a két eltérő típusú megbízó között.

III. A PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁS KÖZVETÍTŐI HATÓSÁGI KÉPZÉS KÖVETELMÉNYRENDSZERÉRŐL ÉS A HATÓSÁGI VIZSGÁRÓL SZÓLÓ 18/2010. (IV. 29.) PM RENDELET 6. §-ÁBAN MEGHATÁROZOTT PÉNZÜGYI SZAKMAI TAPASZTALAT ÉRTELMEZÉSÉNEK KÉRDÉSE

A pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági képzés követelményrendszeréről és a hatósági vizsgáról szóló 18/2010. (IV. 29.) PM rendelet 6. §-a értelmében a képző szervnél oktatóként az a személy foglalkoztatható, aki felsőfokú végzettséggel rendelkezik, és hitelintézetnél, pénzügyi vállalkozásnál, pénzforgalmi intézménynél, pénzügyi közvetítői tevékenységet folytató vállalkozásnál, az államigazgatásban pénzügyi vagy gazdasági területen, vagy hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások, pénzügyi szolgáltatás közvetítők szakmai érdekképviselői szervénél legalább 3 éves pénzügyi szakmai tapasztalatot szerzett.

A Felügyelet értelmezése szerint a hivatkozott 6. §-ban foglaltaknak abban az esetben is eleget tesz az oktatóként történő nyilvántartásba vételt kérelmező személy, és a képző szervnél oktatóként foglalkoztatható, ha a legalább 3 éves pénzügyi szakmai tapasztalatot gazdasági társasággal munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, vagy megbízási jogviszonyban állva oktatóként szerezte meg, és ezt az őt korábban ilyen minőségben foglalkoztató hitelintézet vagy intézmény igazolja.

IV. A HPT. 219/D. § (1) BEKEZDÉSÉNEK BE) PONTJÁBAN MEGJELÖLT ÉS EDDIG A FELÜGYELET ÁLTAL A HATÓSÁGI VIZSGÁVAL, ILLETVE AZ EGYÉB KÉPZÉSI ELŐÍRÁSOKKAL EGYENÉRTÉKŰNEK ELISMERT BIZONYÍTVÁNYOK, VIZSGÁK

A Felügyelet a jelen tájékoztató kiadásáig az alábbi végzettségeket, vizsgákat ismeri el egyenértékűnek a Hpt. 219/D. § (1) bekezdés ba)-bd) pontjaiban meghatározott végzettségekkel, vizsgákkal és szakképesítésekkel. Az alábbi felsorolás nem taxatív, az a Felügyelethez eddig beérkezett kérelmeken, illetve a Felügyelet gyakorlatán alapul.

- valutapénztárosi bizonyítvány (kizárólag pénzváltók esetében)
- becsüsi bizonyítvány (kizárólag kézizáloghitelezéssel foglalkozók esetében)
- tőzsdei szakvizsga
- postaforgalmi szakközépiskolai érettségi (ebben az esetben ez a típusú érettségi bizonyítvány önmagában megfelel a szakmai követelményeknek)

Végezetül felhívjuk a figyelmet, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. számú – 37/2001. számú AB határozattal is megerősített – határozata értelmében a Felügyelet jelen Tájékoztatóban közzétett véleménye nem tekinthető a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvényben szabályozott jogi iránymutatásnak, a benne megfogalmazott véleménynek jogi ereje, kötelező tartalma nincs.

Budapest, 2010. szeptember 29.

[Tájékoztató a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások számára a pénzügyi közvetítők engedélyezési eljárásai során felmerült egyes kérdésekkel kapcsolatos felügyeleti álláspontokról, elvárásokról](#)

2010. december 1-jétől alkalmazandó változások a MiFID tranzakciós jelentésben

Az Európai Értékpapír Szabályozók Bizottsága (Committee of European Securities Regulators – CESR) szándékával összhangban, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete döntése értelmében 2010. december 1-jétől jelenteni szükséges minden olyan, pénzügyi eszközre vonatkozó OTC derivatív ügyletet, amelynek alaptermékével szabályozott piacon kereskednek. A MiFID vonatkozásában szabályozott piac valamely tagállam területén működő tőzsde. Főszabályként az OTC derivatív alaptermék határozza meg, hogy az adott ügyletet jelenteni kell-e vagy sem. Alapvetően, ha az OTC derivatív értéke egy szabályozott piacra bevezetett alaptermék értékétől, vagy egy olyan kibocsátó egyedi kockázatától függ, amely kibocsátó által kibocsátott értékpapír be van vezetve egy szabályozott piacra, akkor ezen tranzakciók jelentési kötelezettség alá esnek.

2010. szeptember 28.

Kapcsolódó anyagok

[2010. december 1-jétől alkalmazandó változások a MiFID tranzakciós jelentésben](#)

[Tájékoztató a MiFID tranzakciós jelentés adattartalmának bővüléséről](#)

[Tájékoztató a tranzakciós jelentések teljesítésével kapcsolatban - befektetési szolgáltatási tevékenységet végző intézmények számára](#)

[Kitöltési útmutató a tranzakciós jelentés adatszolgáltatáshoz](#)

[Kitöltési útmutató - táblázat](#)

[MiFID Tranzakciós jelentés - Gyakran Ismételt Kérdések](#)

Tájékoztató a függő ügynökök, többes ügynökök és közvetítői alvállalkozók pénzügyi intézmények által történő bejelentésének módjáról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elkészítette a pénzügyi intézmények számára a függő ügynökök, többes ügynökök és közvetítői alvállalkozók bejelentésére szolgáló, a Hpt. 188. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő adattartalmú új HPTPK és PKTEV táblákat és a táblákhoz szükséges kitöltési útmutatót.

Az adatszolgáltatásról szóló körlevelet a pénzügyi intézményeknek postai úton továbbítjuk, illetve a körlevél a táblákkal és a kitöltési útmutatóval együtt a felügyeleti honlapon az Intézményeknek/Adatszolgáltatás menüpont alatt is elérhető.

Budapest, 2010. szeptember 6.

Kapcsolódó anyagok

[Tájékoztató a függő ügynökök, többes ügynökök és közvetítői alvállalkozók pénzügyi intézmények által történő bejelentésének módjáról](#)

[Hitelintézetek adatszolgáltatása](#)

[Pénzügyi vállalkozások adatszolgáltatása](#)

[Körlevél a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások számára a függő ügynökök, többes ügynökök és közvetítői alvállalkozók bejelentéséről](#)

[HPTPK tábla](#)

[PKTEV tábla](#)

[HPTPU tábla](#)

[HPTPK és PKTEV táblák kitöltési útmutatója](#)

A felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) módszertani útmutatója

A Felügyelet az eddig lefolytatott SREP vizsgálatok tapasztalatai, valamint a nemzetközi szakmai konzultációk és ajánlások alapján aktualizálta a felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) módszertani útmutatóját.

Az útmutató uniós előírásokból fakadó további módosítására várhatóan még 2010. évben sor kerül.

2010. szeptember 17.

Kapcsolódó anyagok

[A felügyeleti felülvizsgálati folyamat \(SREP\) módszertani útmutatója](#)

[ICAAP - SREP módszertani útmutatók](#)

Tájékoztató a biztosítók számára a PSZÁF által 2010. július 30-án indított fogyasztóvédelmi témavizsgálathoz kapcsolódó adatszolgáltatás módjáról

A PSZÁF közzéteszi a 2010. július 30-án indított fogyasztóvédelmi témavizsgálat eredményes lefolytatásához szükséges adatszolgáltatás tábláit és az ezekre vonatkozó kitöltési útmutatót, amelyek a felügyeleti honlapon az Adatszolgáltatás/ Biztosítók menüpont alatt érhetők el.

2010. szeptember 3.

Kapcsolódó anyagok

[Tájékoztató a biztosítók számára a PSZÁF által 2010. július 30-án indított fogyasztóvédelmi témavizsgálathoz kapcsolódó adatszolgáltatás módjáról](#)

[Biztosítók adatszolgáltatása](#)

[40T1 tábla](#)

[40T2 tábla](#)

[40T1 és 40T2 táblák kitöltési útmutatója](#)

A Reálszisztéma megsértette a befektetési vállalkozásokról szóló törvényt

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete határozatában 1 millió forint bírságot szabott ki a Reálszisztéma Értékpapír-forgalmazó és Befektető Zrt.-re a befektetési vállalkozásokról rendelkező törvény (Bszt.) ügyfél-tájékoztatási rendelkezéseinek megsértése miatt.

A Felügyelet a társaságnál lefolytatott fogyasztóvédelmi célvizsgálata során megállapította: a Reálszisztéma által kiadott kiadvány – amelyet két napilapban, illetve elektronikus úton is terjesztettek – több befektetési termékre, így belföldi és külföldi részvényekre, egyéb értékpapírokra vonatkozóan tartalmazott információkat. Az egyes befektetési termékek előnyeire tett utalás mellett azonban a társaság az eszközökkel kapcsolatos hátrányos tulajdonságokat, jellemzőket, illetve a kockázatokat nem mutatta be az ügyfeleknek. Így sérült a Bszt. által megkívánt kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.

A Bszt. előírja, hogy az ügyfelek tájékoztatása során – ideértve a reklámot is – világos, egyértelmű, kiegyensúlyozott, pontos, az ügyfelet, szerződő felet nem megtévesztő tájékoztatást kell adni a befektetési konstrukciókról. A befektetési vállalkozás nem hangsúlyozhatja a befektetési szolgáltatási vagy kiegészítő szolgáltatási tevékenység, illetve a pénzügyi eszköz előnyös tulajdonságait anélkül, hogy ezzel egyidejűleg ne mutassa be tárgyilagos, pontos módon azok hátrányait és kockázatait.

Budapest, 2010. szeptember 22.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: A Reálszisztéma megsértette a befektetési vállalkozásokról szóló törvényt](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének FH-I/B-20/2010. számú határozata a Reálszisztéma Értékpapír-Forgalmazó és Befektető Zrt.-nél lefolytatott fogyasztóvédelmi célvizsgálat lezárásáról, fogyasztóvédelmi intézkedés és bírság alkalmazásáról](#)

A Citibank jogszerű lépéseket tett a Lehman Brothers kötvényértékesítés során

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete célvizsgálatot folytatott le a Citibank Zrt. (beolvadást követően jogutódjának hazai képviselője a Citibank Europe plc. Magyarországi Fióktelepe) által folytatott tevékenység ellenőrzésére. A Felügyelet azt vizsgálta, hogy a Citibank a Lehman Brothers Treasury Co. BV által kibocsátott kötvények értékesítése során a szerződés kötést megelőző, illetve azt követő ügyfél-tájékoztatás és tájékozódás területén a hatályos jogszabályoknak megfelelően járt-e el.

A Felügyelet megállapította, hogy a bank az ügyfelei kockázatviselő képességének felmérése során a hatályos jogszabályoknak megfelelt. A Citibank már több évvel az úgynevezett MiFID-előírások hatálya lépésébe megelőzően bevezette az ügyfelek kockázatviselő képességének standardizált és írásbeli felmérését. Az általa értékesített termékeket is a nagy nemzetközi hitelminősítő intézetek minősítéseit figyelembe véve sorolta be kockázati kategóriákba.

A Citibank a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el a szerződés kötést megelőző ügyfél-tájékoztatással kapcsolatosan is. A szerződések megkötésekor dokumentáltan az ügyfelek rendelkezésére álló tájékoztató anyagban a termék előnyeinek és hátrányainak (tulajdonságainak és kockázatainak) bemutatása arányos volt. A kockázatokat nem aránytalanul kis terjedelmű, vagy vizuálisan, grafikailag kisebb fontosságú információként mutatta be.

A Felügyelet megállapításai szerint a befektetők a szerződés kötést megelőzően megfelelő tájékoztatást kaptak az ügyletek költségvonzatáról, valamint a bank által a kibocsátótól kapott jutalék mértékéről. A privát bankárok értékesítés-ösztönzésével kapcsolatosan sem hajtottak végre az ügyfélérdekekkel ellentétes, jogszabálysértő cselekményeket.

A Lehman-kötvények garanciavállalója, a Lehman Brothers Holdings Inc. 2008. szeptember 15-i csődbejelentését követően a bank által az ügyfélkövetelések védelmében megtett intézkedések sem sértettek jogszabályt. A kibocsátó gazdasági helyzetét érintő releváns információk rendkívüli közzétételét a hatályos hazai jogi szabályozás a kibocsátó kötelezettségeként írta elő, így a bank, mint forgalmazó jogszabálysértést e témakörben sem követett el.

A felügyeleti eljárás jogtechnikai jellegű is volt, s a Lehman-kötvények előállítás formája kapcsán felmerült egyes kérdések ellenőrzésére is kiterjedt. A Felügyelet e témakörben is jogszerűnek ítélte a bank eljárásait.

Budapest, 2010. szeptember 29.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: A Citibank jogszerű lépéseket tett a Lehman Brothers kötvényértékesítés során](#)

[A PSZÁF PF-III/108/2010. számú határozata a Citibank Zrt. által folytatott tevékenység ellenőrzésére irányuló célvizsgálatban](#)

Tőkepiaci összefoglaló

A BÉT-en kötött fix ügyletek 2010.08.24. - 09.23.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2010.08.25.	12:23:14	OTP	4 703	4 642,07	4 500	4 783	4 721	4 570	18 000	84 654 000
2010.08.25.	13:04:20	OTP	4 694	4 642,07	4 500	4 783	4 721	4 570	14 000	65 716 000
2010.08.25.	14:16:52	OTP	4 628	4 642,07	4 500	4 783	4 721	4 570	50 000	231 400 000
2010.08.25.	14:54:58	OTP	4 552	4 642,07	4 500	4 783	4 721	4 570	50 000	227 600 000
2010.09.09.	16:11:57	OTP	4 920	4 893,57	4 856	4 963	4 900	4 880	11 000	54 120 000
2010.09.13.	16:26:38	RICHTER	47 950	47 693,40	47 000	48 100	47 500	47 265	1 000	47 950 000
2010.09.15.	16:13:11	MOL	23 000	22 780,35	22 000	23 200	22 400	23 000	2 000	46 000 000
2010.09.16.	16:29:34	MOL	22 105	22 799,49	22 000	23 100	22 900	22 000	1 883	41 623 715

300.000.000 Ft-ot meghaladó árfolyamértékű részvényügyletek a BÉT-en 2010.08.24. - 09.23.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2010.08.25.	14:30:05	MOL	20 250	20 283,68	20 130	20 440	20 310	20 350	20 000	405 000 000
2010.08.26.	15:15:29	OIP	4 615	4 636,15	4 565	4 700	4 690	4 565	67 477	311 406 355
2010.08.31.	15:12:16	PANNERGY	792	791,99	785	796	785	796	500 000	396 000 000
2010.09.09.	10:00:49	EGIS	20 550	20 634,67	20 500	21 090	20 590	20 900	38 000	780 900 000
2010.09.09.	11:12:14	MTELEKOM	690	692,04	686	698	689	697	835 165	576 263 850
2010.09.15.	11:32:09	MOL	22 200	22 780,35	22 000	23 200	22 400	23 000	20 000	444 000 000
2010.09.16.	10:11:43	MOL	23 000	22 799,49	22 000	23 100	22 900	22 000	15 000	345 000 000
2010.09.16.	10:21:37	MOL	22 970	22 799,49	22 000	23 100	22 900	22 000	15 000	344 550 000
2010.09.21.	15:40:00	MOL	21 140	21 147,18	20 935	21 495	21 445	21 095	20 000	422 800 000
2010.09.21.	16:00:03	MOL	21 180	21 147,18	20 935	21 495	21 445	21 095	50 000	1 059 000 000
2010.09.22.	14:20:55	MOL	20 715	20 781,09	20 595	21 110	21 105	21 090	20 000	414 300 000
2010.09.22.	14:24:03	MOL	20 715	20 781,09	20 595	21 110	21 105	21 090	21 230	439 779 450
2010.09.23.	16:01:16	OIP	4 873	4 875,71	4 835	4 958	4 911	4 922	99 200	483 401 600

A tőzsdei kereskedés szüneteltetését előidéző részvényügyletek 2010.08.24. - 09.23.

Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Eltérés a bázisártól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összeforgalom (db)
2010.08.27.	10:23:01	KARPOT	532	250	133 000	595	-10,59	2010.08.23.	538,03	530	583	532	583	493
2010.09.01.	09:16:51	ORC	1 740	10	17 400	1 575	10,48	2010.08.31.	1741,64	1 650	1 800	1 650	1 790	21 036
2010.09.09.	12:38:53	ORC	2 005	50	100 250	2 270	-11,67	2010.09.08.	2125,07	2 000	2 300	2 270	2 035	46 251
2010.09.10.	15:09:47	ORC	2 240	70	156 800	2 035	10,07	2010.09.09.	2089,64	1 955	2 245	2 005	2 200	18 595
2010.09.09.	12:11:16	PHYLAXIA	46	3 000	138 000	41	12,20	2010.09.08.	45,86	41	47	41	47	1 688 749
2010.09.14.	09:52:16	PHYLAXIA	50	4 000	200 000	45	11,11	2010.09.13.	49,13	46	51	46	51	1 297 440
2010.09.15.	09:00:37	PHYLAXIA	58	1 000	52 000	51	13,73	2010.09.14.	58,00	58	58	58	58	386 423
2010.09.16.	09:08:07	PHYLAXIA	52	1 000	52 000	58	-10,34	2010.09.15.	54,39	50	63	63	50	2 603 265
2010.09.22.	16:23:18	PHYLAXIA	56	100	5 600	50	12,00	2010.09.21.	53,40	50	57	51	56	1 526 991
2010.09.03.	15:00:03	RFV	7 950	145	1 152 750	7 200	10,42	2010.09.02.	7747,32	7 180	8 000	7 300	7 729	12 179
2010.09.09.	13:30:01	RFV	8 855	50	442 750	7 980	10,96	2010.09.08.	7999,97	7 800	8 855	8 000	7 860	47 860

Ké:

A kategória

Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Eltérés a bázisártól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összeforgalom (db)
2010.08.26.	14:52:57	BIF	626	32	20 032	725	-13,66	2010.08.19.	623,60	620	699	626	699	501
2010.08.31.	13:38:57	BIF	621	300	186 300	699	-11,16	2010.08.26.	621,00	621	621	621	621	492
2010.09.17.	11:03:25	BOOK	490	1	490	441	11,11	2010.09.16.	468,34	450	498	450	470	18 116
2010.09.16.	15:44:52	CSEPEL	222	50	11 100	201	10,45	2010.09.15.	220,98	219	231	219	231	1 238
2010.08.24.	15:10:47	EXTERNET	500	50	25 000	572	-12,59	2010.08.19.	500,00	500	500	500	500	50
2010.08.25.	13:38:56	EXTERNET	440	48	21 120	500	-12,00	2010.08.24.	440,00	440	440	440	440	48
2010.09.15.	12:15:45	EXTERNET	410	2	820	480	-14,58		451,67	410	480	480	465	6
2010.09.17.	12:34:22	EXTERNET	550	129	70 950	465	18,28	2010.09.15.	471,30	375	550	480	375	387
2010.09.08.	09:40:46	FORRAS/T	800	24	19 200	900	-11,11	2010.09.07.	876,24	800	900	900	800	101
2010.09.09.	12:29:19	FORRAS/T	949	5	4 745	800	18,63	2010.09.08.	949,00	949	949	949	949	5
2010.09.16.	09:00:43	GENESIS	319			364	-12,36	2010.09.15.	323,98	304	340	319	334	48 860
2010.09.15.	09:13:12	HUMET	12	2 000	24 000	10	20,00	2010.09.14.	11,57	10	12	11	12	4 363 715
2010.09.16.	09:00:43	HUMET	14			12	16,67	2010.09.15.	13,32	11	14	14	11	5 874 223
2010.08.31.	09:02:32	KEG	103	6 320	650 960	115	-10,43	2010.08.30.	106,64	103	112	112	111	100 101
2010.09.01.	09:48:05	KEG	99	42	4 158	111	-10,81	2010.08.31.	101,10	98	109	105	100	272 872
2010.09.09.	11:32:25	KEG	112	500	56 000	101	10,89	2010.09.08.	116,33	101	121	101	121	496 980
2010.09.10.	09:03:57	KEG	134	100	13 400	121	10,74	2010.09.09.	141,24	130	145	133	145	1 374 973
2010.09.13.	09:00:06	KEG	162			145	11,72	2010.09.10.	176,23	162	188	162	188	1 147 820
2010.09.14.	09:00:59	KEG	225			188	19,68	2010.09.13.	224,16	213	225	225	225	426 149
2010.09.15.	09:00:37	KEG	270			225	20,00	2010.09.14.	270,00	270	270	270	270	432 551
2010.09.16.	09:00:43	KEG	305			270	12,96	2010.09.15.	263,20	216	305	305	216	893 945
2010.09.17.	09:00:22	KEG	173			216	-19,91	2010.09.16.	173,00	173	173	173	173	66 344
2010.09.01.	09:21:41	KONZUM	86	350	30 100	96	-10,42	2010.08.31.	88,51	81	95	86	89	9 200
2010.09.08.	09:05:52	KONZUM	78	500	39 000	87	-10,34	2010.09.07.	81,26	75	88	82	85	22 741
2010.09.14.	10:37:04	KONZUM	96	850	81 600	87	10,34	2010.09.10.	94,86	88	99	88	99	11 209
2010.09.15.	10:45:18	KONZUM	109	269	29 321	99	10,10	2010.09.14.	101,84	94	112	95	107	66 876
2010.08.24.	14:38:35	PANNUNION	125	4 000	500 000	139	-10,07	2010.08.17.	125,00	125	140	125	140	4 001
2010.09.23.	16:35:56	PANNUNION	145			130	11,54	2010.09.20.	138,32	137	145	137	145	3 200

B kategória

Megújult a Felügyelet fogyasztóvédelmi tevékenysége

Nagyobb hangsúlyt kap a fogyasztóvédelem a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének tevékenységében – jelentette be Szász Károly elnök a szeptember 8-án tartott felügyeleti sajtótájékoztatón.

Szász Károly elmondta, hogy bár a Felügyelet korábban is foglalkozott fogyasztóvédelemmel, a szeptember elsején életbe lépett új szervezeti és működési rendnek köszönhetően látszatintézkedések helyett a felügyelet tényleges fogyasztóvédelemmel foglalkozik a jövőben.

Balogh László fogyasztóvédelemért felelős alelnök szerint, tekintettel arra, hogy a pénzügyi termékek és a szerződések jogi háttere egyre bonyolultabbá vált, a Felügyeletnek elsődlegesen megelőző, felvilágosító és ügyfélbarát fogyasztóvédelmet kell végezni. Nemzetközi példákat említve mutatott rá, hogy a pénzügyi válság hatására felértékelődött a pénzügyi fogyasztóvédelem szerepe a világon. Hozzátette: a pénzügyi fogyasztói viták gyors és olcsó rendezésére adna lehetőséget a Felügyelet mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület. Emellett a Felügyelet jogszabálytervezetet dolgozott ki, mely kötelezné a szolgáltatókat külön fogyasztóvédelmi felelős alkalmazására is.

Siklósi Máté a fogyasztóvédelmi igazgató arról adott tájékoztatást, hogy 2010 első félévében a felügyelt intézményekhez több mint 106 ezer panasz érkezett, a Felügyeletre pedig 19527 megkeresés, amiből 6188 esetben eljárás is indult. A számokban a pénzügyi válság jelentős hatása is benne van.

Az igazgató beszámolt a felügyeleti honlap fogyasztóvédelmi oldalának megújításáról is, kiemelve az ott található hitel- és lízingváltó programot, amely kötelező adatszolgáltatás alapján részletes információt ad az érdeklődő ügyfeleknek. A fogyasztókat segítő intézkedések között szerepel, hogy a Felügyelet megújítja tájékoztató kiadványait is.

Siklósi Máté felhívta a figyelmet arra, hogy az egyéni jogérvényesítést továbbra sem tudja vállalni a Felügyelet, de közérdekű kereset és igényérvényesítés indításával támogatja a fogyasztók jogos érdekeinek érvényesítését. A további fogyasztóvédelmi eszközök közül kiemelte a hatósági szerződést, amely elősegíti a megfelelő magatartás kialakítását, valamint emlékeztetett arra, hogy a Felügyelet az elmúlt hónapban 3 esetben is milliós bírságot szabott ki fogyasztóvédelmi problémák miatt.

Az OTP Bank megsértette a Magatartási Kódexet

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete határozatában 2 millió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki az OTP Bank Nyrt.-re és azonnali hatállyal kötelezte az intézményt a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló jogszabályi rendelkezések betartására. Ez az első alkalom, hogy a Felügyelet egyedi ügyfélpanasz nyomán indított fogyasztóvédelmi eljárásban bírságot szab ki e hitelintézetre a Magatartási Kódexben vállaltak megsértése miatt.

A Felügyelet megállapította, hogy az OTP Bank Nyrt. annak ellenére nem adott lehetőséget ügyfelének, annak deviza alapú hitelének devizában történő végtörlesztésére, hogy ezt a lehetőséget a Magatartási Kódex aláírásával vállalta és ezt az előírást saját üzletszabályzata is tartalmazta. Az ügyféllel szemben – aki nagy összegű svájci frank alapú, lakáscélú hitelének még fennálló részét átutalással, számlapénzként kívánta volna törleszteni – a bank mégis azt az eljárást alkalmazta, hogy a beérkezett frankösszeget vételi árfolyamon átváltotta forintra, majd eladási árfolyamon visszaváltotta frankra, s ezt a pénzt írta jóvá az ügyfél folyószámláján. Az OTP Bank Nyrt. e mellett azt a tájékoztatást adta, hogy a devizában történő végtörlesztés kizárólag bankfiókban, pénztári valuta befizetéssel lehetséges.

A Magatartási Kódex az ügyfelek fizetési nehézségeinek kezelésére vonatkozó eljárási szabályoknál viszont egyértelműen kimondja: „A hitelezők vállalják, hogy lehetővé teszik a devizaalapú hitelek forintra történő átváltásának lehetősége mellett e hitelek devizában való egyösszegű törlesztését, illetve hitelkiváltást is, amennyiben erre az ügyfelek részéről igény mutatkozik.”

Budapest, 2010. szeptember 15.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: Az OTP Bank megsértette a Magatartási Kódexet](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének PF-I-B-4275/2010. számú, felügyeleti intézkedést és bírság kiszabását tartalmazó határozata az OTP Bank Nyrt. számára](#)

A HSBC Credit és az Erste Leasing is megsértette a Magatartási Kódexet

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete határozataiban 3 millió forint bírságot szabott ki a HSBC Credit Pénzügyi Szolgáltató Zrt-re, illetve 1 millió forint bírságot az Erste Leasing Autófinanszírozási Pénzügyi Szolgáltató Zrt-re, mivel mindkét társaság megsértette a Magatartási Kódex egy-egy pontját. A két pénzügyi vállalkozás október 31-ig köteles beszámolni a hatóságnak arról, hogy milyen intézkedéseket tett a jogszabálysértés megszüntetése érdekében.

A Felügyelet mindkét társaságnál az összesen 30 intézményt érintő témavizsgálata során talált problémákat, amely a Magatartási Kódex rendelkezéseinek alkalmazását tekintette át. A kódexben foglalt rendelkezések be nem tartása egyúttal a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény megsértését is jelenti.

A HSBC Credit Zrt. késedelmesen fizető ügyfeleinek küldött fizetési emlékeztető és felszólító leveleiben nem közölte a hátralékos törlesztő összeg mértékét tőke és ügyleti kamat szerinti bontásban. A társaság az első ügyfélértesítéseket követő többi fizetési felszólításában nem hívta fel az ügyfelek figyelmét a számukra folyamatosan növekvő kamatteherre. A felszólító levelekben pedig nem szerepelnek teljes körűen az egyes várható jogkövetkezmények sem.

A Magatartási Kódex előírása szerint ugyanakkor valamennyi fizetési emlékeztetőben és felszólító levélben fel kell hívni a késedelmes ügyfél figyelmét a teljes fennálló tartozás összegére, a fizetendő kamatra, a késedelmi kamat mértékére és arra, hogy nemfizetés során a kamatteher folyamatosan nő, illetve jelezni kell a fizetés elmaradása miatti jogi következményeket is.

Az Erste Leasing Zrt. 2010 januárja óta nem írta elő a Magatartási Kódexben foglaltak betartását a szolgáltatásnyújtásában részt vevő ügynökeivel, megbízottaival kötött szerződéseiben, illetve ennek kapcsán nem módosította fennálló megállapodásait. A Magatartási Kódex viszont előírja, hogy a dokumentumot aláíró pénzügyi intézményeknek az ügynökeikkel és megbízottaikkal kötött szerződésben is kötelezniük kell a partnereiket a kódexben foglaltak betartására.

Budapest, 2010. szeptember 17.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: A HSBC Credit és az Erste Leasing is megsértette a Magatartási Kódexet](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének FH-I/B-19/2010. számú határozata a HSBC Credit Pénzügyi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaságnál lefolytatott fogyasztóvédelmi témavizsgálat lezárásáról, felügyeleti intézkedés és bírság alkalmazásáról](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének FH-I/B-18/2010. számú határozata az Erste Leasing Autófinanszírozási Pénzügyi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaságnál indított fogyasztóvédelmi témavizsgálat fogyasztóvédelmi intézkedés és bírság kiszabásával történő lezárásáról](#)

Az Európai Unió új pénzügyi felügyeleti struktúrája

A Jacques de Larosiére által vezetett szakmai csoport az európai pénzügyi szervezetek és piacok felügyeletének megerősítése és a pénzügyi stabilitás biztosítása céljából 2009 februárjában kiadta a pénzügyi szabályozásra, az EU új pénzügyi felügyeleti struktúrájára és a hatóságok krízishelyzetben történő együttműködésére vonatkozó átfogó javaslat-csomagját.

Egyetértve a javaslat-csomag tartalmával, az Európai Bizottság 2009 őszén elkészítette azokat a jogszabály-tervezeteket, melyek alapját jelentik a napjainkban kiforró új európai pénzügyi felügyeleti struktúrának.

Az új európai pénzügyi felügyeleti keret lényege, hogy kétpilléres, külön makro- és mikroprudenciális felügyeleti elemet tartalmazó struktúra jön létre. A makroprudenciális felügyelet élén az Európai Rendszerkockázati Tanács áll, mely figyelemmel kíséri, értékeli a makrogazdaság és a pénzügyi rendszer egészének alakulásából eredő pénzügyi stabilitási kockázatokat, korai figyelmeztetéseket ad ki az esetleg kialakuló rendszerszintű kockázatokról, adott esetben pedig ajánlásokat tesz ezen kockázatok kezelésére. A mikroprudenciális felügyeletért a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszere felel, amelyen belül az EU tagállamok pénzügyi felügyeleti szilárd hálózatot alkotva az újonnan létrehozandó három európai felügyeleti hatósággal együtt látják el az egyedi pénzügyi szervezetek felügyeletét, mely továbbra is szektor-orientált marad.

2010 februárjában az Európai Parlament számos kiegészítő és módosító javaslatot tett az jogszabály-tervezetekhez, melyekről 2010 májusában a Parlament szakbizottsága szavazott. 2010 júniusában az érintett felek között további tárgyalások folynak, ahol a cél az, hogy legkésőbb 2010 szeptemberére elkészülhessenek a végleges joganyagok. A végleges szabályozás alapján az új európai pénzügyi felügyeleti struktúra felépítése felgyorsulhat és tényleges működésüket 2011 elején megkezdhetik az európai felügyeleti hatóságok.

Az új struktúra kialakításának célja, hogy hozzájáruljon Európa pénzügyi piacainak további integrációjához, a jelenlegi fragmentált piacokon segítse a pénzügyi szervezetek útjában álló akadályok leépítését, illetve javítsa az ezeken a piacon lévő működési környezetet és a pénzügyi szervezetek versenyképességét.

AZ EURÓPAI PARLAMENT TÁMOGATTA AZ ÚJ EURÓPAI PÉNZPIACI FELÜGYELETI RENDSZERT

Három új európai felügyeleti hatóság fogja felügyelni a pénzintézetek, a pénzpiacok, a biztosítók és a nyugdíjalapok tevékenységét, egy negyedik testület pedig az unió gazdaságát veszélyeztető kockázatokat fogja figyelemmel kísérni.

A parlament szeptember 22-én megszavazta a pénzügyi felügyeletről szóló jogszabálycsomagot, amely alapjaiban alakítja át ezt a területet Európában.

Az új szabályozás az EP-képviselők és a tagállamok közötti, több mint egy éves kemény tárgyalások eredménye. A viták során a parlament azt az álláspontot képviselte, hogy csak uniós szintű szabályozással lehet képes biztosítani a pénzügyi szolgáltatások egységes piacának sikerét és kivédeni a jövőbeli kockázatokat.

A felügyelő hatóságoknak joguk lesz arra, hogy ideiglenesen betiltsanak kockázatosnak minősített pénzügyi termékeket, illetve tevékenységeket. Ha a nemzeti felügyelet nem lépne fel időben, az uniós hatóságok hoznak a pénzintézetekre közvetlenül érvényes döntéseket.

Amennyiben a nemzeti felügyelő hatóságok között nézeteltérés lenne, az uniós hatóság kötelező közvetítést írhat elő, illetve - ha ez sem vezetne eredményre - kötelező felügyeleti döntést hoz.

AZ EURÓPAI PARLAMENT SZEREPE

A képviselők megerősítették a felügyeleti rendszer demokratikus ellenőrzését. A parlament így megvétózhatja majd az uniós felügyelő hatóságok elnökeinek kinevezését, és döntő szava lesz a technikai előírások és a végrehajtási intézkedések alakításában. Az Európai Rendszerkockázati Testület elnökének folyamatosan, bizalmasan tájékoztatnia kell az EP gazdasági ügyekkel foglalkozó bizottságának elnökét és alelnökeit az intézmény működéséről.

A parlament által megszavazott jogszabályok felhatalmazzák a Bizottságot, a felügyeleti hatóságokat és a rendszerkockázati testületet, hogy veszély esetén felkérjék a Tanácsot, hirdessen vészhelyzetet. Az EP állásfoglalások és kérdések formájában is lehetőséget kap erre.

A 3L3 BIZOTTSÁG ÜDVÖZLI AZ EURÓPAI PARLAMENT MÉRFÖLDKÖVET JELENTŐ DÖNTÉSÉT AZ EURÓPAI PÉNZÜGYI FELÜGYELET MEGREFORMÁLÁSÁRÓL

A Harmadik szintű bizottságok (vagy „3L3 Bizottság”) – azaz a CESR (Európai Értékpapír Szabályozók Bizottsága), CEBS (Európai Bankfelügyeleti Bizottsága) és CEIOPS (Európai Biztosítás- és Munkáltatói Nyugdíjpénztár Felügyelők Bizottsága) – üdvözlözik az Európai Parlament mérföldkövet jelentő döntését, amellyel jóváhagyta az EU pénzügyi felügyeleti reformcsomagját.

A tagállamok és az EU törvényhozói között az elmúlt hetekben létrejött politikai megállapodás lehetővé teszi, hogy Európa a pénzügyi felügyelet új korszakába lépjen. Az új Pénzügyi Felügyeleti Európai Rendszere (ESFS) három Európai Felügyeleti Hatóságot (ESA-t) és az Európai Rendszerkockázati Testületet (ESRB) foglalja magába, ezáltal létrehozva egy olyan új intézményi infrastruktúrára alappilléreit, amelynek célja a pénzügyi szolgáltatások stabil, megbízható és erőteljes egységes piacának létrehozása.

Az Európai Parlament döntése a 3L3 Bizottság intézményi átalakítását is elindítja. Ez egy összetett folyamat, amely során a fennálló három bizottságnak (CESR, CEBS és CEIOPS) 2011. január 1-jéig Európai Felügyeleti Hatósággá kell átalakulnia. Az átalakulás jelentős kompetenciabővülést, illetve a jövőbeni feladatok ellátásához szükséges támogató struktúrák megvalósítását vonja maga után. Az átalakulás folyamata mindhárom bizottságban előrehaladt, az Európai Bizottsággal való szoros együttműködésben.

A 3L3 Bizottság minden eddigénél elkötelezettebb az EU jelenlegi pénzügyi felügyeleti rendszerének fejlesztése iránt. Ez többek között tartalmazza a felügyelet minőségének és következetességének javítását, a határokon átnyúló csoportok felügyeletének megerősítését, a kockázattérkékelés és stressz-tesztelés erősítését; magába foglalja egy olyan egységes európai szabálykönyv létrehozását, amely az egységes piacon belül minden pénzintézetre vonatkozik és a konvergencia magas fokát eredményezi, hatékony párbeszéd elősegítését a pénzügyi szolgáltatások minden piaci szereplője, befektetői és fogyasztói részvételével, illetve elköteleződést jelent a három ESA közötti együttműködés erősítése iránt.

A 3L3 Bizottság elnökei szintén üdvözlözik a döntést, kiemelve a mai szavazás jelentőségének fontosságát:

A CEBS elnöke, Giovanni Carosio: *„A CEBS jó úton halad afelé, hogy 2011. január 1-jén az új Európai Bankfelügyeleti Hatóságként (EBA) folytassa működését. Egyik fő feladata olyan technikai standardok kialakítása lesz, amelyek, elfogadásuk után, közvetlenül lesznek érvényesek az európai bankok és bankfelügyelvek számára. A prudenciális jogszabályalkotás eme újítása hozzájárul egy közös európai uniós szabálykönyv megalkotásához. Az időzítés tökéletes, hiszen nemrégiben született megállapodás az Európában megvalósításra kerülő Bázeli III reformcsomagról.”*

A CEIOPS elnöke, Gabriel Bernardino: *„Ezzel új fejezetet kezdünk az EU pénzpiacának felügyeletében. A ma létrejött politikai megegyezés egy olyan új európai uniós felügyeleti rendszer gerincét alkotja, amely uniós szinten minden szereplőnek egyenlő játéktérrel biztosít, és amely tükrözi az Unió pénzügyi piacainak erősödő integrációját. Ez egy olyan egyedülálló lehetőség, amelyet meg kell ragadnunk a felügyelveknek annak érdekében, hogy biztosítsák a pénzügyi rendszer stabilitását, illetve a biztosított személyeknek, nyugdíjrendszerek tagjainak és kedvezményezettjeinek védelmét. Az új rendszer ezeken túl katalizátorként fog hatni a Szlovénia II. keretre, amely rövidesen megvalósításra kerül az EU biztosítási szektorában.”*

A CESR elnöke, Carlos Tavares: *„A három felügyeleti hatóság és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozása kétségkívül hozzájárul a szilárdabb pénzügyi piacok létrejöttéhez. A felügyeleti hatóságokra ruházott jogosítványok elősegítik egy egységes európai szabálykönyv kidolgozását, amely, véleményem szerint, a befektetők nagyobb védelmét is szolgálja. Döntő fontosságú ezen túl, hogy az ESA-k törekvésük szerint erősíteni próbálják a felügyelvek közötti együttműködést, beleértve az Európai Unió kívüli felügyelveket is. A CESR elkezdte az előkészítő munkálatokat a hitelminősítő ügynökségek és kereskedési adattárak Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (ESMA) általi felügyeletéhez. Az ESMA tevékenységi köre ezen kívül, megalakulásának pillanatától fogva, jelentős szabályozó feladatokat is tartalmazni fog, amely egyrészt a CESR a jelenlegi pénzügyi válság kezdete óta végzett intenzív munkájára épül, másrészt új szabályozási területeket is magába foglal majd.”*

Kapcsolódó anyagok:

[A Felügyelet 2010. évi második kockázati jelentése \(2010. június\)](#)

[Támogatta az EP az új európai pénzügyi felügyeleti rendszert](#)

[A 3L3 Bizottságok sajtóközleménye](#)

Biztonságosabbá és átláthatóbbá kell tenni az európai származékos piacokat

A pénzügyi rendszer stabilitásának növelése érdekében végzett munkája keretében az Európai Bizottság rendeletjavaslatot terjesztett elő, amelynek célja, hogy a tőzsdén kívüli származékos piacok biztonságosabbá és átláthatóbbá váljanak. A rendelettervezetben a Bizottság javasolja többek között a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek bejelentését a kereskedési adattárak felé és az adatok hozzáférhetővé tételét a felügyeleti hatóságok számára. Elő kell segíteni azt is, hogy az összes piaci résztvevő több információt kapjon. A Bizottság javaslata azt is tartalmazza, hogy a szabványos tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolása központi szerződő felek bevonásával történjen. Ez csökkenteni fogja a partner-hitelkockázatot, vagyis az egyik szerződéses fél nemteljesítéséből eredő kockázatot. A Bizottság javaslata, amely teljes mértékben összhangban van a G20-országok kötelezettségvállalásával és az Egyesült Államok által elfogadott megközelítéssel, most az Európai Parlament és a tagállamok elé kerül megvitatásra. Elfogadása esetén a rendelet 2012 végétől lép hatályba.

Michel Barnier, a belső piacért és a szolgáltatásokért felelős biztos így nyilatkozott: „Egyetlen pénzügyi piacon sem uralkodhatnak vadnyugati állapotok. A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek nagy hatást gyakorolnak a reálgazdaságra, a jelzálogoktól kezdve az élelmiszerárakig. A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek szabályozásának hiánya hozzájárult a pénzügyi válsághoz és annak mindannyiunk számára megrázkódtatást jelentő következményeihez. Ma olyan szabályozásra teszünk javaslatot, amely növeli a származékos piacok átláthatóságát és felelősségvállalását. Így tudni fogjuk, ki milyen ügyleteket bonyolít le, ki kinek – és mennyivel – tartozik, és meg tudjuk hozni az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy egyetlen szereplő csődje ne rántsa magával az egész pénzügyi rendszert, ahogy az a Lehman Brothers esetében történt.”

A JAVASLAT FŐ ELEMEI:

Nagyobb átláthatóság: A tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket jelenleg nem kötelező bejelenteni. Ennek következtében a döntéshozók, a szabályozók és a piaci résztvevők sem látják át a piac működését. A Bizottság javaslata arra irányul, hogy az Európai Unión belül a tőzsdén kívüli származtatott eszközök kereskedelmét központi adatbázisoknak, úgynevezett kereskedési adattáraknak jelentsék. Az uniós szabályozó hatóságoknak hozzáférésük lesz ezekhez az adattárakhoz, ami lehetővé teszi számukra, hogy teljesebb képet kapjanak arról, ki kinek – és mennyivel – tartozik, és idejekorán fel tudják tární az esetleges problémákat, például a kockázatok halmozódását. A kereskedési adattárak felügyeletét, valamint azok nyilvántartásba vételét és a nyilvántartásból való törölését az új Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság végzi majd. Emellett a kereskedési adattáraknak a származtatott eszközök kategóriái szerinti bontásban közzé kell tenniük az összesített piaci pozíciókat, hogy valamennyi piaci résztvevő pontosabb képet kapjon a tőzsdén kívüli származékos piacokról.

Nagyobb biztonság – a partnerkockázatok csökkentése: A jelenlegi helyzetben a tőzsdén kívüli származékos piacok résztvevői nem enyhítik kellő mértékben a partner-hitelkockázatot, vagyis az egyik fél nemteljesítéséből eredő veszteség kockázatát. A bizottsági javaslat arra irányul, hogy a szabványosított (vagyis az előre megállapított jogosultsági kritériumokat, például a magas szintű likviditást teljesítő) tőzsdén kívüli ügyletek elszámolása központi szerződő felek bevonásával történjen. A központi szerződő felek egy ügylet két fele között közvetítenek, így egyszerre lépnek fel vevőként minden eladóval és eladóként minden vevővel szemben. Így elkerülhető az a helyzet, hogy az egyik piaci résztvevő összeomlása miatt más piaci résztvevők is csődbe jutnak, veszélyeztetve a pénzügyi rendszer egészét. Ha egy ügylet központi szerződő feleken keresztül nem számolható el, különböző kockázatkezelési módszereket kell alkalmazni (például nagyobb mértékű tőkeellátottságot kell előírni). Mivel a központi szerződő felek további kockázatot vállalnak, biztonságuk erősítése érdekében szigorú üzleti szabályok és összehangolt szervezeti és prudenciális követelmények vonatkoznak majd rájuk – például belső irányítási szabályok, auditok, magasabb tőkekövetelmények, stb.

Nagyobb biztonság – a működési kockázatok csökkentése: A tőzsdén kívüli származékos piacok igen magas fokú rugalmasságot tesznek lehetővé az ügyletek gazdasági és jogi feltételeinek meghatározásakor. Ennek következtében számos olyan teljesen egyedi és összetett ügylet jön létre a piacon, amely a feldolgozás több szakaszában még mindig komoly manuális beavatkozást igényel. Ez növeli a működési kockázatot, például az emberi mulasztás miatt bekövetkező veszteség kockázatát. A bizottsági javaslat előírja a piaci résztvevők számára, hogy mérjék, kövessék nyomon és csökkentsék ezt a kockázatot, például a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek feltételeinek elektronikus úton történő megerősítése révén.

Alkalmazási kör: A javaslat valamennyi típusú tőzsdén kívüli származtatott eszközre vonatkozik. Alkalmazási köre nemcsak a tőzsdén kívüli származtatott eszközöket használó pénzügyi intézményekre terjed ki, hanem azokra a nem pénzügyi cégekre is, amelyek

jelentős pozícióra tettek szert a tőzsdén kívüli származtatott eszközök terén. Vonatkozik továbbá a központi szerződő felekre és a kereskedési adattárakra is. Azok a nem pénzügyi cégek (például gyártók) azonban, amelyek az alaptervekenységükből eredő kockázatok enyhítésére használják a tőzsdén kívüli származtatott eszközöket (például árfolyam-ingadozásokkal szembeni védelemre alkalmazott fedezeti ügyleteket bonyolítanak), mentesülnek a központi szerződő felek bevonásával történő elszámolás kötelezettsége alól.

HÁTTÉR-INFORMÁCIÓK

A származtatott ügylet két fél között létrejött szerződés, amely a szerződés tárgyát jelentő alapeszköz jövőbeli értékéhez vagy státuszához kapcsolódik (például a kamatlábak vagy a valuta értékének alakulásához vagy az adós esetleges csődjéhez). A tőzsdén kívüli származtatott ügylet azt jelenti, hogy a szóban forgó származtatott eszközt nem tőzsdén értékesítik, hanem az adásvétel közvetlenül a két fél megállapodása alapján történik. A származtatott eszközök használata az elmúlt évtizedben megugrott, és ehhez leginkább a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek járultak hozzá. A tőzsdén kívüli származékos piac elvi értéke 2009. december végén körülbelül 615 billió USD volt, ami 2008 végéhez képest 12 %-os növekedést jelent, bár ez még mindig 10%-kal alacsonyabb volt a 2008. júniusi csúcsnál.

A Bear Sterns 2008. márciusi összeomlás-közeli helyzete, a Lehman Brothers 2008. szeptember 15-én bekövetkezett fizetési képtelensége, majd ezt követően az AIG megmentése rámutatott a – származtatott eszközök kereskedelmének 80%-át bonyolító – tőzsdén kívüli származékos piac működési hiányosságaira.

Az európai gazdaság élénkítéséről szóló 2009. márciusi közleményében az Európai Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy a származtatott eszközökről és egyéb összetett strukturált termékekről szóló jelentés alapján megfelelő kezdeményezéseket tesz az átláthatóság növelése és a pénzügyi stabilitással kapcsolatos aggályok kezelése érdekében.

Brüsszel, 2010. szeptember 15.

További információk:

http://ec.europa.eu/internal_market/financial-markets/derivatives/index_en.htm

Új keretrendszer a short ügyletek és a hitel-nemteljesítési csereügyletek átláthatóságának és koordinációjának biztosításához

Az Európai Bizottság javaslatot fogadott el a short ügyletek („rövidre eladás”), valamint a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos bizonyos aspektusok szabályozására vonatkozóan. A javaslat elsősorban az európai szintű koordinált intézkedések harmonizált keretének megalkotását, az átláthatóság növelését és a kockázatok csökkentését célozza. Az új szabályozás egyértelmű hatásköröket biztosít a legfőbb – nemzeti és európai – szabályozó hatóságok részére, hogy szükség esetén intézkedhessenek, egyúttal gátat vet a piac szétaprózódásának és elősegíti a belső piac akadálymentes működését.

A belső piacért és a szolgáltatásokért felelős biztos, Michel Barnier kijelentette: „Rendes körülmények között a short ügyletek fokozzák a piaci likviditást és hozzájárulnak a hatékony árképzéshez. Válsághelyzetben lévő piacokon azonban a shortolás megnöveli az áresések lehetőségét, ami rendellenes piaci működéshez és rendszerkockázatok kialakulásához vezet. A ma elfogadott javaslat növelni fogja az átláthatóságot mind a szabályozó hatóságok, mind a piacok szempontjából, megkönnyítve ezzel a szóban forgó hatóságok számára a kockázatok felismerését az államkötvények piacán. A szabályozó hatóságok hatásköre is egyértelműbb lesz: az új Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatósággal (ESMA) egyeztetve kivételes esetekben korlátozhatják vagy akár be is tilthatják a shortolást. A most elfogadott javaslat tehát további lépést jelent az európai pénzügyi stabilitás felé.”

Short ügylet esetén az eladó olyan értékpapírt értékesít, amely nincs a tulajdonában, azért, hogy azt később – teljesítés céljából – visszavásárolja. A fedezetlen rövidre eladás (naked short selling) esetében az eladó a short ügylet lebonyolítása előtt nem veszi kölcsön az értékpapírt vagy nem állapodott meg ezen értékpapír kölcsönvételéről az elszámolás előtt. Ez magában hordozhatja az elszámolási mulasztás – vagyis az ügylet végre nem hajtása – különleges kockázatát (vagyis azt, hogy az ügylet nem zárul le). Amióta a pénzügyi válság felütötte a fejét, számos tagállam hozott intézkedést a short ügyletek felfüggesztésére vagy betiltására. Megfelelő koordinálás nélkül ezek az intézkedések nemcsak rossz hatásokúak, de zavarokat is okozhatnak a piacon: kedvezőtlenül hathatnak például a befektetői bizalomra.

NAGYOBB ÁTLÁTHATÓSÁG

E pillanatban kevés megbízható információ áll rendelkezésre a short ügyletekről: a piaci szereplők és a szabályozó hatóságok nem könnyen látják át, mely értékpapírokat értékesítették shortolással, és milyen következményekkel jár mindez. A ma elfogadott javaslat növeli az átláthatóságot, mivel megköveteli, hogy minősítsék „rövidnek” (úgynevezett „flagging”) a kereskedési helyszíneken bonyolódó összes, shortolást magában foglaló részvényügyletet, így a szabályozó hatóságok számára egyértelmű, melyek a short ügyletek. Ezenkívül a befektetők kötelesek lesznek a jelentősebb nettó rövid részvénypozíciókat egy bizonyos értékhatárnál (a kibocsátott részvénytőke 0,2%-a) a szabályozó hatóságok tudomására hozni, illetve egy ennél magasabb értékhatárnál (0,5%) a piac elé tárni. Az említett intézkedések révén a piaci szereplők több információhoz jutnak, a szabályozó hatóságok pedig képessé válnak a piac ellenőrzésére és a felmerülő kockázatok felismerésére. Ami az államkötvényeket illeti, ha a rövid pozíciókkal kapcsolatos adatok a szabályozó hatóságok rendelkezésére állnak, jobban be tudják azonosítani az államkötvénypiacok stabilitását aláásó körülményeket, ideértve a kapcsolódó nemteljesítési csereügyletekből fakadó veszélyeket is (e származtatott ügyleteket gyakran tekintik a mulasztási kockázatok elleni biztosítéknak).

EGYÉRTELMŰ SZABÁLYOZÓHATÓSÁGI HATÁSKÖR ÉS KOORDINÁLT EURÓPAI KERET

Válsághelyzetben lévő piacok számára az átláthatóság önmagában nem elegendő. A szabályozó hatóságok shortolást korlátozó vagy tiltó hatáskörei jelenleg nagymértékben különböznek egymástól az egyes tagállamokban. A mai napon elfogadott javaslat a nemzeti szabályozó hatóságokat egyértelmű hatáskörrel ruházza fel arra vonatkozóan, hogy kivételes körülmények között – az ESMA-val (amely az Európai Parlament jóváhagyása esetén 2011 januárjától kezdi meg működését) történt egyeztetés után – átmenetileg korlátozhatják vagy betilthatják a short ügyleteket bármely pénzügyi eszköz tekintetében. Az ESMA is jogosult lesz véleményt nyilvánítani a szabályozó hatóságok felé, amikor azok egy különleges helyzetben beavatkozásra készülnek. Az új felügyeleti keretszabállyal összhangban az ESMA-nak bizonyos feltételek mellett lehetősége nyílik arra, hogy maga is azonnali hatállyal ideiglenes intézkedéseket fogantossítson a short ügyletek korlátozására vagy betiltására.

Ezenkívül ha egy adott napon jelentősen csökken egy pénzügyi eszköz ára, a nemzeti szabályozó hatóságok a következő kereskedési nap végéig korlátozhatják a kérdéses eszközzel kapcsolatos short ügyleteket. Mindezek az intézkedések segítik a hatóságokat abban, hogy megfelelő koordinált lépéseket tegyenek az olyan árcsökkenés lassítása vagy feltartóztatása érdekében, amelyet esetlegesen a shortolás okozott a nehézségekkel küzdő piacokon. Az említett intézkedések csökkenteni fogják a piaci szereplőknek a szabályok betartására fordított költségeit is, melyek a nemzeti szabályok különbözősége miatt jelenleg igen magasak.

A FEDEZET NÉLKÜLI RÖVIDRE ELADÁS KÜLÖNLEGES KOCKÁZATAINAK KEZELÉSE

A fedezet nélküli rövidre eladás potenciálisan növeli az elszámolási mulasztás veszélyét. A szóban forgó javaslat előírja, hogy a befektetőnek, amennyiben shortolni kíván, kölcsön kell vennie az érintett eszközöket, megállapodást kell kötnie azok kölcsönvételére, vagy meg kell állapodnia harmadik féllel azoknak a kölcsönadás céljából való elhelyezéséről és megőrzéséről oly módon, hogy a teljesítés az elszámolási határidőig [legfeljebb négy nappal az ügyletet követően] megtörténhessen. A kereskedési helyszíneken biztosítani kell, hogy megfelelő intézkedések legyenek hatályban a részvények vagy államkötvények megvásárlására, valamint – elszámolási mulasztás esetén – a pénzbírság kiszabására és a short ügylet betiltására.

MENTESÍTÉS

A javaslat tartalmaz bizonyos kivételeket, például olyan tevékenységekre vonatkozóan, amelyek jelentős szerepet játszanak a likviditás biztosításában vagy létfontosságúak az elsődleges államkötvénypiac megfelelő működése szempontjából.

TEENDŐK

Következő lépésként a javaslat az Európai Parlament és a Tanács elé kerül meg tárgyalásra és elfogadásra. Ha a rendeletet elfogadják, 2012. július 1-jétől hatályba léphet.

Brüsszel, 2010. szeptember 15.

További információk:

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/short_selling_en.htm

CEBS közlemény a szuverén kockázat bemutatásáról a 2010-es EU-szintű stressz-tesztekkel összefüggésben

A CEBS emlékeztet rá, hogy a 91 bankra elvégzett EU-szintű stressz-teszt, amelynek eredménye 2010. július 23-án került bejelentésre, példa nélküli közös gyakorlat volt. A teszt az Európai Unió bankrendszerének ellenálló-képességét vizsgálta lehetséges negatív gazdasági fejleményekre, kiemelten a hitel-és piaci kockázatokat – köztük szuverén kockázatokat – érintő sokkokra.

A teszt alapvetően fontos elemét jelentette a szuverén kockázatok intézményenkénti bemutatása, amely komoly előrelépést hozott az átláthatóság terén. Mindez hatékonyan kiegészítette a teszt negatív forgatókönyvében alkalmazott szuverén sokkokat, amelyek között nem szerepelt az államcsőd lehetősége. A beszámolás összehangolása és a bankok szuverén adósságkockázatának tartalmas, következetes bemutatása érdekében a CEBS és a nemzeti hatóságok közös irányelveket alakítottak ki a résztvevő bankok számára, kiemelve az alábbiakat:

A bemutatott „bruttó kockázat” a mérlegben szereplő kitétségeket tartalmazta értékvesztés nélkül, de fedezetekkel és fedezeti ügyletekkel együtt. A kereskedési könyvben ténylegesen viselt gazdasági kockázat valóság-hű bemutatása érdekében a bankok levonhatták bruttó kockázatukból az ellentételező short pozíciókat.

A CEBS megjegyzi, hogy a más forrásokkal történő összehasonlítás óvatosságot igényel, mivel a jelentések dátuma és a beszámolóhoz alkalmazott módszertan eltérő. Pl. a Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS) által közölt adatok olyan módszerrel kerültek összesítésre, amely lehetetlenné teszi a CEBS tesztben részt vevő bankok adataival való összehasonlítást.

[A CEBS 2010. szeptember 8-i sajtóközleménye](#)

A CEBS közzétette a módosított stressz-tesztelési útmutatót

Az Európai Bankfelügyelet Bizottsága (CEBS) közzétette a módosított stressz-tesztelési útmutató végleges változatát, amely figyelembe veszi a 2009 decembere és 2010 márciusa között lezajlott nyilvános konzultációk eredményeit is.

A módosított útmutató lép a 2006. december 14-én kiadott korábbi változat azon részeinek helyébe, amelyek a felügyeleti felülvizsgálati folyamat (SREP) keretében tárgyalták a stressz-tesztelés technikai vonatkozásait, továbbá kiegészíti a CEBS „Útmutató a 2. pillér szerinti SREP alkalmazására” (Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pillar 2) c. anyagát.

A javított útmutató azokra a tapasztalatokra is épül, amelyeket a felügyelet az egyes intézmények stressz-tesztjeinek felülvizsgálata során szereztek az elmúlt években, továbbá figyelembe veszi a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS) által kiadott – a helyes stressz-tesztelési és felügyelési gyakorlatokra vonatkozó – alapelveket is.

Az útmutató megismerteti az intézményekkel azokat a felügyeleti elvárásokat, amelyek a megfelelő stressz-tesztelési eljárások irányítási és infrastruktúra-vonatkozásait érintik, továbbá a stressz-tesztelést a kockázatmenedzselés eszközeként is tárgyalja.

Az útmutató célja, hogy segítséget nyújtson az intézményeknek és a felügyeleteknek erős, módszertanilag kifogástalan tesztek kialakításában, amelyek hatékonyan tárják fel a stresszhelyzetben fellépő kockázatokat, azok intézményre gyakorolt általános hatását és mérséklésének lehetséges útjait.

A módosított irányelveket a gyakorlati alkalmazhatóság messzemenő figyelembevételével alakították ki. Céljuk az eredményes stressz-tesztelési program releváns építőelemeinek azonosítása. Az útmutató egyebek mellett tárgyalja a stressz-tesztelés irányítási struktúráit és alkalmazását, a lehetséges módszertanokat – beleértve a megfelelő súlyosságú forgatókönyvek kiválasztását, a több réteget felölelő stressz-tesztelést (az egyszerű portfólió szinttől az átfogó, vállalatszintű forgatókönyv-elemzésekig), a stressz-teszt programok kimeneteit és az azok közötti kölcsönhatásokat, valamint a beavatkozást és kockázatsökkentést célzó intézkedéseket.

A módosított útmutatót számos melléklet egészíti ki, amelyek konkrét kockázatokra (piaci kockázat, értékpapírosítás, hitelkockázat, működési kockázat, a nem kereskedési tevékenységből származó kamatláb-kockázat és koncentrációs kockázat) vonatkozó példákkal illusztrálják a kockázatkezelési gyakorlatokat, jöllehet nem minden eljárás kerül bemutatásra.

A CEBS azt várja tagjaitól, hogy a jelen irányelveket 2010. december 31-ig alkalmazzák, vagyis eddig a dátumig átültessék a nemzeti felügyeleti útmutatókba és – ahol lehet – kézikönyvekbe, továbbá alkalmazzák őket a felügyeleti gyakorlatban.

A CEBS további elvárása az intézmények felé, hogy az átültetés után érjenek el előrelépést az útmutató implementációjában és a nemzeti hatóságok ajánlásainak/követelményeinek teljesítésében, valamint hogy az új irányelvek gyors teljesítését biztosító implementációs programokat léptessenek életbe (pl. eltérés-elemzés, implementációs terv stb.).

[A CEBS 2010. augusztus 26-i sajtóközleménye](#)

Új főtitkárhelyettes a CEBS-nél

Piers Habent nevezték ki az Európai Bankfelügyelet Bizottsága (CEBS) főtitkár-helyettesi posztjára.

A szakember 1999-ben csatlakozott az Egyesült Királyság Pénzügyi Felügyeletéhez (FSA), ahol számos különböző beosztásban dolgozott prudenciális politika és felügyeleti területeken. Legutóbb azt a munkacsoportot vezette a Prudenciális Politika Divízió belül, amely az FSA módszereit dolgozta ki a stressz-tesztelés és a 2. pillér szerinti SREP vonatkozásában. Feladatai között szerepelt az FSA új stressz-tesztelési követelményeinek – köztük a fordított stressz tesztelés – bevezetése 2009 decemberében. Piers Habent felelt olyan FSA szintű projektekért is, mint annak a mennyiségi hatástanulmányának az elkészítése, amely a Bázeli Bizottság 2009. decemberi konzultációs anyagában javasolt változtatások hatását mérte fel.

Piers korábban a Basel II szabályozás eredményes implementációját felügyelte az FSA nál, részt vett az FSA kockázatértékelési követelményeinek és nemzetközi stratégiájának kidolgozásában, továbbá több EU és nemzetközi bizottságban képviselte az FSA-t – egyebek mellett a Bázeli Bizottság Szabvány Implementációs Csoportjában és a Közös Fórumon. Jelenlegi megbízását megelőzően Piers vezette a CEBS stressz-tesztelési munkacsoportját, amely 2010 augusztusában tette közzé útmutatóját.

[A CEBS 2010. szeptember 1-i sajtóközleménye](#)

A BCBS felügyeleti testülete bejelenti a minimális tőkekövetelmény globális emelését

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS) felügyeleti testülete (Group of Governors and Heads of Supervision) 2010. szeptember 12-i ülésén a jelenlegi tőkekövetelmények jelentős szigorítását jelentette be és hozzájárulását adta a 2010. július 26-án született megállapodásokhoz. E reformok – a globális likviditási standard bevezetésével egyetemben – a meghirdetett világszintű pénzügyi reform egyik alapvető elemének teljesítését jelentik és a Szöulban tartandó novemberi G20 csúcson kerülnek a tagállamok vezetői elé.

A Bizottság reformcsomagja 2%-ról 4,5%-ra emeli a minimális elsődleges alapvető tőke (lásd: keretes) követelményt. Továbbá 2,5%-os tőkevédelmi puffert ír elő a bankok számára, hogy ellenállóbbak legyenek a jövőbeni stresszperiódusok során. Így a teljes elsődleges alapvető tőke követelmény 7%-ra emelkedik. Mindez megerősíti a jegybanki kormányzók és felügyeleti vezetők által júliusban elfogadott szigorúbb tőke-meghatározási előírásokat, valamint a tőzsdei kereskedésre, a származékos ügyletekre és az értékpapírosításra vonatkozó 2011 végén bevezetésre kerülő magasabb tőkekövetelményt.

A common equityre használt elsődleges alapvető tőke elnevezés a hazai fogalomrendszerben használva a jegyzett tőke, a tőketartalék és az eredmény-tartalék összegének felel meg.

Jean-Claude Trichet, aki mind az Európai Központi Bank, mind a BCBS felügyeleti testületének elnöki tisztét betölti, kijelentette, hogy a „ma megszületett megállapodások a globálisan érvényes tőkeelőírások alapvető megerősítését jelentik” Hozzátette, hogy a megállapodások „a hosszú távú pénzügyi stabilitáshoz és a növekedéshez való hozzájárulást tekintve kiemelt jelentőségűek. Az átmeneti szabályok lehetőséget adnak a bankoknak arra, hogy az új követelményeket a gazdasági kilábalás egyidejű támogatása mellett teljesítsék.” Nout Wellink holland jegybankelnök, a BCBS elnöke szerint „a sokkal szigorúbb tőke-fogalom, a magasabb minimumkövetelmények és az új tőkepuffer bevezetése együttesen ellenállóbbá fogja tenni a bankokat a gazdasági és pénzügyi megrázkódtatásokkal időszakában, így azok a gazdasági növekedést támogatják.”

MAGASABB TŐKEKÖVETELMÉNY

A létrejött megállapodások alapján a veszteséget fedező tőke legmagasabb szintű formájára, az elsődleges alapvető tőkére előírt minimumkövetelmény a jelenlegi – szabályozói módosítások előtti – 2%-os szintről a szigorúbb módosítások bevezetésével 4,5%-ra emelkedik. Ez 2015. január 1-től kerül alkalmazásra. Az elsődleges alapvető tőkét és a szigorúbb kritériumoknak is megfelelő más pénzügyi eszközöket tartalmazó alapvető tőkekövetelmény (Tier 1) ugyanebben az időszakban 4%-ról 6%-ra nő. (Az új tőkekövetelményeket az 1. melléklet foglalja össze.)

A vezetők felügyeleti testülete abban is megállapodott, hogy a minimum tőkekövetelmény felett további 2,5% os tőkevédelmi puffert ír elő, amelyet a megfelelő levonások utáni elsődleges alapvető tőkével kell teljesíteni. A tőkevédelmi puffer célja annak biztosítása, hogy a bankok folyamatosan megfelelő tőke tartalékokkal rendelkezzenek a pénzügyi és gazdasági stresszidőszakok alatt elszendvedett veszteségeik fedezésére. Jóllehet a bankok a nehéz periódusokban igénybe vehetik e puffert, azonban minél jobban közelíti szabályozói tőkemutatójuk a minimum követelményt, annál szűkebb lesz mozgásterük jövedelem kifizetésre. E keretszabályozás megerősíti a hatékony felügyeletet és bankirányítást, mint általános célt, és kezeli azt a korábbi közös problémát, hogy egyes bankok a tőkehelyzet romlása ellenére sem kellett, hogy csökkentsék a nagy összegű vezetői prémiumok és magas osztalékok kifizetését.

Bevezetésre kerül az ún. anticiklikus puffer, amelynek mértéke – az egyes országok konkrét körülményeitől függően – 0% és 2,5% között lesz. Az anticiklikus puffert az elsődleges alapvető tőke és más, a veszteség fedezésére teljes mértékben felhasználható tőkeelemek alkotják. E puffer azt a tágabb makroprudenciális célt szolgálja, hogy túlzott hitelexpanzió idején megvédje a bankszektor. Bármely ország esetében csak abban az esetben lép hatályba ha a túlzott hitelexpanzió rendszerszintű kockáztnövekedést eredményez. Bevezetése esetén az anticiklikus puffer a tőkevédelmi puffer határértékeinek kiterjesztéseként jelenik meg.

E tőkekövetelményeket egy nem kockázatalapú tőkeáttételi mutató is kiegészíti, amely a fent ismertetett kockázatalapú előírások ellenirányú korlátjaként működik majd. Júliusban a vezetők felügyeleti testülete elfogadta, hogy a párhuzamos működés időszakában az alapvető tőke 3%-át elérő minimum tőkeáttétellel végez tesztelést. A párhuzamos működés során születendő eredmények alapján 2017 első felében kerülhet sor a végleges módosításokra, tekintettel az 1. pillér keretein belüli alkalmazására történő – megfelelő felülvizsgálat és kalibrálás utáni – áttérésre, amely 2018. január 1-én esedékes.

A rendszerszinten fontos bankoknak a már bejelentett elvárásokon túlmutató veszteségfedező kapacitásokkal kell rendelkezniük. Az ezzel kapcsolatos munka tovább folytatódik a Financial Stability Board (FSB) és a Bázeli Bizottság érintett munkacsoportjaiban.

A Bázeli Bizottság és az FSB olyan integrált módszert dolgoz ki a rendszerszinten fontos pénzügyi intézmények számára, amely egyaránt tartalmazhat pótlólagos tőkekövetelményt, feltételes, válság esetén magasabb szintű tőkeelemmé alakítandó tőkét valamint válság esetén elsődleges tőkeelemmé konvertálható adósságot. Emellett a válságkezelési rendszerek megerősítésével kapcsolatos munka is folytatódik. A Bázeli Bizottság a közelmúltban adott ki vitaanyagot „Javaslat a szabályozói tőke veszteségfedező képességének biztosítására működésképtelenség bekövetkezésének esetére” címmel. A vezetői felügyeleti testület támogatja az elsődleges alapvető tőkén felüli Tier 1 és Tier 2 tőkeinstrumentumok veszteségelnyelő képességének erősítését.

ÁTMENETI ELŐÍRÁSOK

A bankok már a válság kialakulása óta jelentős erőfeszítéseket tettek tőkeszintjük emelése érdekében. Azonban a Bizottság átfogó mennyiségi hatástanulmányának 2009 végi előzetes eredményei azt mutatják, hogy a nagyméretű bankoknak összességében jelentős további tőkeinjekcióra lesz szükségük az új követelmények teljesítéséhez.

A kisebb bankok, melyek a KKV szektor finanszírozásában kiemelt szerepet játszanak túlnyomórészt már teljesítik ezeket a magasabb elvárásokat.

A vezetők felügyeleti testülete az új normák bevezetésére vonatkozó átmeneti rendelkezéseket is elfogadott. Ezek segítenek biztosítani, hogy a bankszektor a szigorúbb követelményeket ésszerű nyereség-visszatartás és tőkenövekedés mellett teljesíthesse, és közben még a gazdaságot is finanszírozhassa. A 2. mellékletben összefoglalt átmeneti szabályok az alábbiakat tartalmazzák:

- A tagországok általi implementáció 2013. január 1-én kezdődik. Addig a tagországoknak át kell ültetniük a szabályokat a saját jogrendjükbe. 2013. január 1-i hatállyal a bankoknak az alábbi új minimum tőkekövetelményeket kell teljesíteniük a kockázatal súlyozott eszközértékükhöz (RWA-kra) viszonyítva:
  - 3,5% elsődleges alapvető tőke /RWA;
  - 4,5% Tier 1 tőke/RWA, és
  - 8% össztőke/RWA.
- A minimális elsődleges alapvető tőkére és a Tier 1 tőkére vonatkozó követelmények 2013. január 1. és 2015. január 1. között kerülnek bevezetésre. 2013. január 1-től a minimális elsődleges alapvető tőkére vonatkozó követelmény a jelenlegi 2%-ról 3,5%-ra emelkedik. A Tier 1 tőkekövetelmény 4%-ról 4,5%-ra nő. 2014. január 1-től a bankok minimális elsődleges alapvető tőke követelménye 4%, a Tier 1 követelmény 5,5% lesz. 2015. január 1-től ugyanezek a minimum értékek 4,5%-ra és 6%-ra emelkednek. A teljes tőkekövetelmény a jelenlegi 8%-os szinten marad, ezért itt fokozatos bevezetésre nincs szükség. A 8%-os összes tőkéhez viszonyított tőkekövetelmény és a Tier 1 követelmény közötti különbség Tier 2 és magasabb szintű tőkeelemekkel teljesíthető.
- A szabályozói módosítások (levonások és prudenciális szűrők), köztük a pénzügyi intézményekbe történő befektetések 15%-os korlátját túllépő összegek, jelzálog szolgálati jogok valamint a halasztott adókövetelés 2018. január 1-től teljes mértékben levonásra kerülnek az elsődleges alapvető tőkéből.
- A konkrét számokat illetően a szabályozói módosítások bevezetése fokozatosan történik, az elsődleges alapvető tőkét érintő kötelező levonásokat 2014. január 1-től 20%-ban kell érvényesíteni. A vonatkozó érték 40% lesz 2015. január 1-én, 60% 2016. január 1-én, 80% 2017. január 1-én, majd 2018. január 1-én éri el a 100%-ot. Az átmeneti időszakban az elsődleges alapvető tőke levonásra nem kerülő, fennmaradó részére továbbra is a meglévő nemzeti szabályozás lesz érvényes minden országban.
- A tőkevédelmi puffer bevezetése fokozatosan történik 2016. január 1. és 2018 vége között, 2019. január 1-i teljes körű hatálybalépéssel. A ráta induló értéke az RWA 0,625%-a lesz 2016. január 1-én, majd minden következő év elején további 0,625 százalékponttal emelkedik és 2019. január 1-én éri el a végleges értéket (RWA 2,5% a). A túlzott hitelexpanziót tapasztaló országoknak érdemes megfontolniuk a tőkevédelmi és az anticiklikus pufferek bevezetésének felgyorsítását. Az egyes nemzeti hatóságok saját hatáskörben dönthetnek rövidebb átmeneti időszakok kijelöléséről és ez a javasolt eljárás mindenütt, ahol ehhez megfelelők a körülmények.
- Azok a bankok, amelyek már az átmeneti időszak során teljesítik a minimum rátát, de a 7%-os elsődleges alapvető tőke célérték (minimum plusz tőkevédelmi puffer) alatt maradnak, prudens osztalékfizetési politikát javasolt folytatniuk azzal a céllal, hogy az ésszerűen legkorábbi időpontban teljesítsék a tőkevédelmi puffer követelményeit.
- A meglévő állami tőkeinjekciókat 2018. január 1-ig vehetik számításba az intézmények. Azok a tőkeinstrumentumok, amelyek a továbbiakban nem minősülnek Tier 1 vagy Tier 2 tőkének, egy 2013. január 1-től kezdődő 10 éves időszak alatt kerülnek kivezetésre. 2013. január 1-i értékük kerül rögzítésre bázisként, azután 2013. január 1-jétől legfeljebb 90%-on vehetők figyelembe, majd e korlát minden későbbi évben 10 százalékponttal csökken. Azoknál az instrumentumoknál, amelyekre valamilyen ösztönző él a visszafizetésre vonatkozóan, a kivezetés a tényleges lejáratkor történik meg.
- Az elsődleges alapvető tőkére vonatkozó követelményeket nem teljesítő tőkeinstrumentumok 2013. január 1-i hatállyal kerülnek ki ebből a kategóriából. Azonban az előző pontban ismertetett kivezetési ütemezést kell követni azoknál az instrumentumoknál, amelyek megfelelnek a következő három feltételnek: (1) nem részvénytársaság bocsátotta ki őket

Az 1998-as tőkeegyezmény a nem részvénytársasági formában működő intézményekkel nem foglalkozott a Tier1 tőke elemek közötti elismerhetőség szempontjából, tekintettel arra, hogy azok nem bocsátanak ki szavazati jogot biztosító törzsrészvényeket.

(lásd:keretes) ; (2) az irányadó számviteli szabályok szerint saját tőkeként kezelendők; és (3) a bankokra vonatkozó hatályos nemzeti szabályozás értelmében korlátlanul elismerhetők Tier 1 tőkeelemként.

- A fenti átmeneti rendelkezések csak a jelen sajtóközlemény dátuma előtt kibocsátott eszközökre alkalmazhatók.

A tőkeáttételi ráta fokozatos bevezetésére vonatkozó rendelkezések a BCBS felügyeleti testületének 2010. július 26-i sajtóközleményében kerültek kihirdetésre. Az ott közölt ütemezésnek megfelelően a felügyeleti megfigyelési időszak 2011. január 1-én indul; a párhuzamos működés 2013. január 1-én kezdődik és 2017. január 1-ig tart; a tőkeáttételi ráta és összetevőinek közzététele 2015. január 1-től válik kötelezővé. A párhuzamos működés eredményeitől függően a végső módosításokra 2017 első felében kerülhet sor, tekintettel az 1. pillér keretein belüli alkalmazására, amely – megfelelő felülvizsgálat és kalibrálás után – 2018. január 1-én esedékes.

A 2011-ben kezdődő megfigyelési időszak után a likviditási fedezet ráta (LCR) 2015. január 1-én kerül bevezetésre. A felülvizsgált nettó stabil forrás mutató (NSFR) 2018. január 1-vel kerül be a minimum normák közé. A Bázeli Bizottság szigorú jelentéstételi folyamatokat vezet be a ráták nyomom követésére az átmeneti időszakban. Továbbra is szigorú figyelemmel kíséri az új normák hatását a pénzügyi piacokra, a hitelezés bővülésére és a gazdasági növekedésre, és szükség szerint kezeli a nem kívánt következményeket.

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság a bankfelügyeleti kérdésekben folytatott rendszeres együttműködés fóruma, amely világszerte segíti és erősíti a felügyeleti és kockázatkezelési eljárások alkalmazását. A Bizottsága következő országok képviselőiből áll: Argentína, Ausztrália, Belgium, Brazília, Kanada, Kína, Franciaország, Németország, Hong Kong, India, Indonézia, Olaszország, Japán, Korea, Luxemburg, Mexikó, Hollandia, Oroszország, Szaúd-Arábia, Szingapúr, Dél-Afrika, Spanyolország, Svédország, Svájc, Törökország, Egyesült Királyság és az Egyesült Államok.

A Jegybanki és Felügyeleti Elnökök Csoportja (Group of Central Bank Governors and Heads of Supervision) a Bázeli Bizottság irányító testülete, amely a tagországok központi bankjainak és pénzügyi felügyeleteinek elnökeiből áll. A Bizottság Titkársága a BIS bázeli székhelyén, Svájcban működik.

1. melléklet

A keretszabályozás tőkekövetelményeinek kalibrálása			
Tőkekövetelmények és pufferek (minden adat százalékban értendő)			
	Elsődleges alapvető tőke (levonások után)	Tier 1 tőke	Összes tőke
Minimum tőke	4,5	6,0	8,0
Tőkevédelmi puffer	2,5		
Minimum tőke és tőkevédelmi puffer	7,0	8,5	10,5
Kontraciklikus puffer*	0 – 2,5		

* elsődleges alapvető tőke vagy más, a veszteség fedezetére felhasználható tőke

2. melléklet – a fokozatos bevezetés részletezése (árrnyékolás: átmeneti időszakok)
(%; a dátum minden évnél január 1.)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019. január 1. után
Tőkéattételi ráta	Felügyeleti monitorozás			Párhuzamos üzem: 2013.01.01–2017.01.01. Közzététel indul: 2015.01.01.				Beépítés az 1. pillérbe	
Minimum elsődleges alapvető tőke ráta			3,5	4,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Tőkevédelmi puffer ráta						0,625	1,25	1,875	2,50
Minimum elsődleges alapvető tőke plusz tőkevédelmi puffer ráta			3,5	4,0	4,5	5,125	5,75	6,375	7,0
Az elsődleges alapvető tőkéből történő levonások bevezetése (a halasztott fizetések, jelzálog szolgálati jogok, valamint a pénzügyi intézményekbe történő befektetések összegének limit feletti része)				20	40	60	80	100	100
Minimum Tier 1 tőke ráta			4,5	5,5	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Minimum összes tőke ráta			8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Minimum összes tőke plusz tőkevédelmi puffer ráta			8,0	8,0	8,0	8,625	9,25	9,875	10,5
Tőkeinstrumentumok, amelyek már nem minősülnek nem alapvető Tier 1 vagy Tier 2 elemnek			Kivezetés 10 év alatt 2013-tól						
Likviditás fedezeti ráta	Megfigyelési időszak indul				Minimum elvárás bevezetése				
Nettó stabil forrás ráta		Megfigyelési időszak indul						Minimum elvárás bevezetése	

Nemzetközi hírek

A CEIOPS 2010. JÚLIUS 1-2-I TAGGYŰLÉSE KIEMELT DÖNTÉSEI

A Szolvencia II projekt állásával kapcsolatban informálták az MM (Members' Meeting) résztvevőit, hogy az Európai Bizottság (továbbiakban: Bizottság) véleménye szerint a QIS5 kiemelten fontos elem az új szabályozás végleges kalibrációjának megállapításában. Ezért fontos, hogy minden szükséges adat összegyűljön. A Bizottság javaslata szerint a végrehajtási intézkedések konszolidált verziójának tagállamokkal történő tárgyalásai szeptemberben és októberben kezdődnek. A kettes szintű szabályok előterjesztésére várhatóan 2011 tavaszán kerül sor, az ötödik mennyiségi hatástanulmány eredményeinek nyilvánosságra hozatala után.

Az ülés résztvevői döntöttek arról, hogy a pénzügyi viszontbiztosításokról szóló harmadik szintű iránymutatás első, az MM-en tartott viták észrevételeivel kiegészített verziójának továbbküldése előtt kikérkék az IGSRR (Vállalatirányításért, Felügyeleti Felülvizsgálatért, Adatszolgáltatásért- és Közzétételért Felelős Munkacsoport) véleményét az anyagról.

Azon kikötéssel, hogy a Credit Default Swap-ok biztosításként való értelmezésének feltételrendszerét tárgyaló tanulmányon még további módosítások szükségesek, döntés született a dokumentum Bizottsághoz történő továbbküldéséről.

A CEIOPS FELÜGYELETI FELKÉSZÜLTSGEKET MÉRŐ FELMÉRÉSÉNEK TAPASZTALATAI

A felügyelet felkészültségéről szóló felmérés tapasztalata szerint a Szolvencia II folyamat implementálása már minden felügyeleti szervnél elkezdődött, habár annak előrehaladottsága az egyes tagállamok esetében eltér.

A beszámoló kiemeli, hogy a felügyeleti szervek és a biztosítási szektor szereplői közötti szoros együttműködés és párbeszéd valóban az új szabályozásra való felkészülés központi eleme. Ugyanakkor várhatóan minden felügyeletnél szükség lesz a felügyelési metodológiák, eszközök és folyamatok alapvető megváltoztatására is. Előre láthatólag a felügyelet számára a belső modellek területe jelenti majd a legnagyobb kihívást, talán ennek is köszönhető, hogy a felügyeleti intézmények nagy többsége már folytat belső modellel kapcsolatos preapplikációs megbeszéléseket.

Várhatóan nagy kihívást jelent majd a felügyelet számára a megnövekedett feladatok ellátásához elengedhetetlen minőségi munkaerő verbuválása is, hiszen több országban is a versenyszféra kedvezőbb feltételeket kínál ugyanazon pozíció betöltésénél.

https://www.ceiops.eu/fileadmin/tx_dam/files/publications/reports/SII-Preparedness-20100708/CEIOPS-Report-Preparedness-SII-20100708.pdf

A CEIOPS 3. SZINTŰ IRÁNYMUTATÁSAI

- CEIOPS Level 3 Guidance on Solvency II: Pre-application process for Internal Models (az első harmadik szintű iránymutatás)
- Consultation Paper no. 81 - Draft CEIOPS Advice to the European Commission - Equivalence assessments to be undertaken in relation to Articles 172, 227 and 260 of the Solvency II Directive (A konzultációs szakasz augusztus 31-én zárult)

<https://www.ceiops.eu/consultations/consultation-papers/2010-2009-closed-consultations/index.html>

AZ ÚJ EURÓPAI PÉNZÜGYI FELÜGYELETI RENDSZER

Az Európai Parlament elfogadta az új európai felügyeleti rendszerről szóló tervezetet. Ennek értelmében az új európai felügyeleti rendszer felépítése a következő. Az ESFS/ESA (European System of Financial Supervisors/ European Supervisory Authority) integrálja a három szektorális felügyeletet, ahol az EBA a bankokért, az ESMA az értékpapír- és tőkepiacokért, az EIOPA pedig a biztosítókért és nyugdíjpénztárakért felelős felügyelet, valamint létrejön az ESRB, a makrogazdasági rendszerkockázatokat vizsgáló tanács, melynek vezetője az Európai Központi Bank mindenkori elnöke. Az új európai felügyeleti rendszer 2011. január 1-jén kezdi meg munkáját. A Szolvencia II-vel kapcsolatos ügyekben ezentúl az EIOPA lesz az illetékes. Az új hatóságok feladatai közé tartozik többek között a tagállamok közötti egységes felügyeleti kultúra elmélyítése, határon átnyúló csoportok felügyeletének megerősítése, valamint kötelező érvényű technikai standardok kiadása, figyelemmel az egységes szabálykönyv kialakítására.

http://www.ceiops.eu/fileadmin/tx_dam/files/pressreleases/20100922-3L3-PR-Committees-welcome-EP-landmark-vote-on-reform-financial-supervision-cl_01.pdf

Hazai hírek

QIS 5

2010. június 24-én került sor a felügyelet szervezésében a QIS5-tel kapcsolatos piaci konzultációra. Az 5. hatástanulmány kiváló alkalmat szolgáltathat a jogalkotóknak, hogy a bevezetés előtti utolsó finomhangolásokat a tanulmány eredményei alapján elvégezzék.

FONTOSABB DÁTUMOK:

2010 június 30 – a hatástanulmányban való részvételi szándék jelzése (28 hazai biztosító jelezte részvételi szándékát);

2010 augusztus 25 – a CEIOPS publikálta a kitöltendő spreadsheet-eket;

2010 augusztus-október – kérdések és válaszok a kitöltéssel kapcsolatosan mind a CEIOPS, mind a Felügyelet honlapján; konzultációs lehetőségek biztosítása;

2010 október 31. a kitöltött szülő szintű hatástanulmányok megküldése a felügyelet részére;

2010 november 15. a kitöltött csoport szintű hatástanulmányok benyújtása a felügyelet részére;

2010. november 30. adatszolgáltatás a nem-élet ág és az egészségbiztosítás nem-élet ághoz hasonló moduljának kalibrációjához.

2011. január 10. az országjelentés elkészítése a szülő intézmények adatai, ismertetési alapján;

2011. április: a CEIOPS publikálja az összesített jelentést;

2011. május: a Felügyelet konzultációt tart a piac számára az eredményekről, tapasztalatokról.

PREAPPLIKÁCIÓK

A Felügyelet a legnagyobb biztosítói csoportok esetében bekapcsolódik a csoportfelügyelet által vezetett preapplikációs folyamatokba. A nagyobb piaci szereplőknél már megindultak ezen folyamatok, a készülő modellek ismertetésével. Néhány esetben a szükséges dokumentációt is benyújtották, így azoknál az intézményeknél helyszíni vizsgálatok keretében, nemzetközi team-ek részvételével megindult a „hivatalos” preapplikációs folyamat.

A Felügyelet jelenleg két nagy csoport esetében vesz részt „hivatalos” preapplikációs folyamatban, illetve két nagy csoport esetében hallgatott meg modellismertető előadásokat.

Mindezek mellett a Felügyelet fontosnak tartja, hogy a hazai intézmények megfelelő módon felkészüljenek a Szolvencia II elvárásainak megfelelő tartalék-modellezésre, illetve a sztenderd formula alapján történő tőkeszükséglet meghatározásra is. A felkészültségi szintekről a QIS5 lebonyolításával nyerünk átfogóbb képet.

Pénzpiaci állásfoglalások

[pénzpiaci állásfoglalások](#)

Tőkepiaci állásfoglalások

[tőkepiaci állásfoglalások](#)

Pénztári állásfoglalások

[pénztári állásfoglalások](#)

Biztosítási állásfoglalások

[biztosítási állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével keresse Binder István sajtósóvivőt a 489-9235-os telefonszámon vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen. Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, regisztráljon a Felügyelet honlapján (www.pszaf.hu). Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete